

Bröderna har hållit
ihop i vått och torrt

Dragspelet förgyller vardagen

BREDVIK (VK)
Lundberg, Emrik, dragspelare. Bror, pensionär.

Orden i telefonkatalogen säger som vanligt inte mycket om personerna de avser. Ändå kan – med lite fantasi – utläsas att Emrik (dragspelare) och Bror (pensionär) inte är några dussinmänniskor. VK har träffat dem i deras stuga vid skogsbrynet i Bredvik, en jordbrukarby någon mil från Nordmaling.

Emrik och Bror är kända profiler i Nordmaling. Efter ett hårt och ofta slitande liv som skogsarbetare har duon haft sina bopållar litet var stans i kommunen. Dessutom är de kända som musiker – då i första hand Emrik som har eget band. Jag träffar dem i deras hem – en rödmålad stuga med vita knutar – vackert belägen vid skogsbrynet. Innan jag når fram till bron ser jag skymten av ett ansikte i fönstret. De har väntat på

♦ Musiken har följt bröderna genom livet och är ett arv från deras far. När VK var på besök spelade Emrik sin egen Bredviksvals medan Bror gjorde i ordning kaffet.

♦ I den rödmålade stugan med vita knutar – en idyll vid skogsbrynet – lever bröderna Bror (t v) och Emrik Lundberg. Två profiler som är kända över hela kommunen efter ett liv som skogsarbetare.

mig. Efter de inledande hälsningsfraserna flyter samtalet in på deras hem. Den fina stugan som de bor i med blommor i fönstren och som invändigt präglas av det ungarliv som de för. De hyr den även tidigare arbetsgivare till Emrik.

– Nu har vi fått det bra, berättar Emrik. Varmt och gott – så vi trivs verkligen. Han berättar, samtidigt som han pekar på en plats ut genom fönstret, att innan stugan färdigställdes bodde han i en koja strax inuti. Det var för 4–5 år sedan, medan Bror arbetade i Rundvik som vaktmästare och även hade lägenhet där. Annars har de för det mesta bott tillsammans. Följts genom livet. Från Trehörningsjö där vaggorna

stod till Nordmalings kommun och de 8–9 olika byar som de bott i.

• Flyttade efter arbetet

– När vi ännu arbetade i skogen flyttade vi från by till by där arbete fanns. När arbetet tog slut flyttade vi till nästa ställe, berättar Emrik under instämmande av Bror.

– Från början var det hårda tider. På nåt sätt tycker jag att det var mera and förr och motorsågen sen, den vägde ju 18 kilo.

• Spelandet gjorde lederna mjuka

Med Emrik och Bror flyttade även musiken. Emrik fortsatte spelandet

inte minst för att det gjorde fingrarna mjuka efter det tunga arbetet på dagarna. Han utvecklades även som musiker och kunde snart spela både fiol, gitarr, mandolin och dragspel.

– Vist lärde jag mig noter, men jag spelar mest på gehör, säger Emrik glatt. Quartetten däremot håller han styvt på. I dag är Emrik pensionerad från skogen på 60 år. Nu spelar han i stallet för musikens egen och andras skull. Även Bror har en musikalisk ådra men inte på samma utvecklade sätt som storebror Emrik. Till vardags händer det ändå att han kompar på kam när Emrik drar någon låt i stugan. Att de trivs med varandra, går inte att ta mista på.

Bror är pensionär sedan några år

tilbaka. Han lider av karlkramp och för att motverka detta brukar han dagligen motionera på cykel. Då kan han ses på de mest skilda platser inom kommunen och då ofta i sällskap med en väninna till bröderna, Göta.

Bror är också en sann djurvän och har själv fyra katter. När VK var på besök hade re av dem kurat ihop sig tätt intill varandra på en byrå vid ytterdörren medan den fjärde hade sökt sig till Brors knä.

• För varandra – och andra

Musiken utgör ett dominerande inslag i brödernas vardag. Minst fyra kassettspelare och tre grammofooner finns i hemmet och när inte de förnöjer varandra med eget spel lyssnar

de på inspelade band av Emrik – Emriks kvartett – eller något annat "nygammalt" band. Emrik utnyttjar ofta inom kommunen vid personalfestigheter och andra festligheter. Bara det har dessutom spelats i radion.

Emrik och Bror är båda måna om att även VK ska få chansen att lyssna på den förstnämndes utsvävningar musikens värld så medan Bror gör ordning kaffe plockar Emrik frukt bälgspelet och spelar sin egen Bredviksvals.

Ove
Fredriksson

Krav i Nordmaling: — Stäng av Skolgatan!

• Klass 3 A i Nordmaling demonstrerar för att bilarna ska utestängas från Skolgatan.

NORDMALING (VK)

– Stopp!! Biltrafik förbjuden!! Det kravet kommer från elever, lärare och föräldrar vid låg- och mellanstadiet i Nordmaling. Gatan de vill stänga av vetter mot skolan och heter, som sig bör, Skolgatan.

Anledningen till detta drastiska krav är den ständiga risken för att eleverna ska bli påkörda. På måndag ska ärendet diskuteras i den arbetsgrupp som trafiknämnden tillsatt.

Kravet att stänga av Skolgatan är inte nytt. Det är flera år sedan det först diskuterades bland skolans personal.

– Inte desto mindre måste förslaget tas på allvar, menar lärarna vid skolan. Trafiksituationen förändras ständigt i takt med den ökande biltätheten. Lyckligtvis har inga allvarliga incidenter inträffat, men barnen löper ständigt att hamna framför en bilkyllare i brådskan till eller från skolan.

Klass 3 A som VK träffade är självfallet för att gatan ska stängas av vilket den gärna demonstrerar med att fatta varandra i händerna och bilda ett levande staket. Kravet innebär inte att gatan stängs av för all trafik utan endast för de fordon som använder den för genomfart. Den sk behöriga trafiken berörs inte. Samtidigt föreslås ett övergångsställe på Nygatan.

På måndag kommer kravet upp till diskussion i den trafiksäkerhets-

grupp som trafiknämnden tillsatt och möjligen, om gruppen kan enas om ett förslag, senare samma dag, även i trafiknämndens arbetsutskott.

– Vi har egentligen två förslag att diskutera. Antingen avstängning som skolgruppen föreslår eller en fartbegränsning till 30 km. Det säger Karl-Gösta Andesson, gruppens ordförande.

– Självt är jag tveksam till om en fartbegränsning skulle efterlevas men å andra sidan är gatan så kort att någon högre hastighet aldrig är aktuell.

– Blir det avstängning kommer det naturligtvis att bli under viss tid på dygnet och gälla endast under skolläret.

Även personal och föräldrar till

barn som går vid fritidshemmet Kantarellen begär en begränsning av hastigheten i området. De går dock ett stycke längre och vill begränsa alla vägar som gränsar till skol- och idrottsområdet till 30 km. Samtidigt begärs övergångsställen på flera platser.

OWE FREDRIKSSON

Vill stoppa olaglig tipp 3/11-83

• Olagligt dumpade grovsopor vid f d soptippen i Rundvik har blivit ett problem anser hälso- och miljövårdsnämnden som anser att vägen till området borde grävas av för ut förhindra ytterligare nedskräpning.

RUNDEVIK (VK)

Olagligt dumpade grovsopor i Rundvik har blivit ett problem för Nordmalings kommun. På den tidigare soptippen vid samhället, mellan Nordmalingsfjärden och reningsverket, fortsätter folk att slänga sopor som egentligen ska fraktas till Leduåfors. För att få bukt med olagligheterna rekommenderar hälso- och miljövårdsnämnden att kommunen ska gräva av den väg som leder till den förbjudna soptippen.

Sedan tippen stängdes har den till viss mån täckts över av sandmassor. På senare tid har nya transporter av grovsopor tippts i området och bl a har gamla TV-apparater, sångar, kylskåp, en toalettstol o s v påträffats över ett relativt stort område.

- Det här är rent ofog från några människor, menar hälso- och miljövårdsnämnden som avsynat området. För att råda bot på missälligheterna föreslår därför nämnden att kommunen ska gräva av den väg som leder till tippen. Samtidigt kräver nämnden att en skylt sätts upp där det framgår att det är absolut förbjudet att lämna sopor i området.

Dessutom föreslås att den arbetslösa ungdom som sysselsätts med beredskapsarbeten inom tekniska avdelningen ska få till uppgift att städa området.

• Deponeringsplats

Nordmalings kommun borde få tillstånd att vid kommunens förråd motta och mellanlagra miljöfarligt avfall. Det anser nämnden i ett yttrande till länsstyrelsen. I dag har kommunen en avfallstank för oljor vid kommunens soptipp i Leduåfors. Får kommunen sin vilja igenom kommer en tank att iordningställas för oljeavfall, samt ett särskilt utrymme för mellanlagringen av övrigt kemiskt avfall.

OWE FREDRIKSSON

För utvidgning av Kronören-reservatet

NORDMALING (VK)

Hälso- och miljövårdsnämnden i Nordmaling är positiv till en utvidgning av naturreservatet Kronören i kommunens södra skärgård. Beslutet var dock inte enhälligt och två centerpar-

tister samt en kds-ledamot reserverade sig.

Nämndens yttrande är påkallat av att kommunen har fått ärendet på remiss. Motivet till beslutet är att området ses som betydelsefullt för naturstudier och friluftsliv, samt att fågellivet i området är rikt. Karl Johansson (s), framförde även det som positivt att fritidsbebyggelsen i området bromsas, samt att skogsbruket knappast blir lidande av en föreslagen utökning.

Gunhild Olofsson och Anders Rönnberg, båda centern, samt Kerstin Nestander, kds, reserverade sig mot beslutet. Centern tror att en utökning av reservatet inte fyller någon funktion eftersom den bevarade fauna även finns i övriga skärgården. Kerstin Nestander anser att länsstyrelsens förslag på det nya reservatets storlek är överdriven och opåkallad.

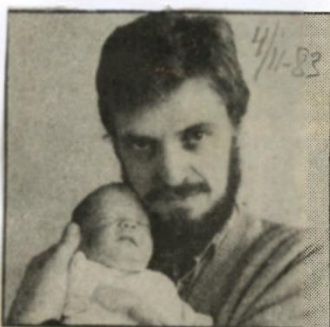
OWE FREDRIKSSON

75 år måndag 7 november förre hemmansägaren och målaren Alfred Sikström, Aspeå, Lögdeå.

Han är född på den gård i Aspeå som han ännu bor i. Fadern dog när Alfred Sikström ännu var ett barn och det ankom därför på honom att redan i unga år överta hemmanet. Så småningom startade han en målerirörelse som han drev vid sidan av jordbruket. 1938 gifte han sig med Elsie Gren från Rundvik. Maken avled 1970.

Alfred Sikström är varmt religiös och medlem i Nordmalings Baptistförsamling. Han är musikaliskt intresserad och sjunger med i församlingens körer. Pigg och vital som han är utövar han ofta sin hobby - att måla tavlor, gärna då med motiv hämtade ur naturen.

• Anders Öberg, Nordmaling, med sin och Eva Lindkvists dotter, som föddes på Umeå BB den 27 oktober. Flickan vägde 3.400 gram och var 49 cm lång.

Byggnadsnämnden i Nordmaling: Nej till ombyggnad av sporthallen

NORDMALING (VK)
- Det är olämpligt att bygga om eller bygga till Sporthallen i Nordmaling. Intrånget på den hårt exploaterade skoltomten blir för stort.

Det här säger byggnadsnämnden i Nordmaling i ett yttrande till tekniska utskottet. Vidare säger man nej till tak över isbanan på Levaråkern med motiveringen att den ligger för nära villabebyggelse.

I sin tur betyder detta att byggnadsnämnden - enhälligt - vänder "tummen ner" till planerna i en vpk-motion, vilken ledde till ett berättat extra fullmäktigesammanträde 22 augusti. Då vände vpk och gick från sin motion om att stoppa fotbollsplanen på Rödviiken mot en utredning om sporthallsutbyggnad och isbanebyggnad.

Då beslöt också fullmäktige att börja bygga idrottsplan på Rödviiken. Vidare beslöt att presentera en plan och ekonomisk kalkyl över ombyggnad av sporthallen samt samma sak för kostnaderna att

ordna tak över isbanan på Levaråkern.

Tekniska utskottet fick uppdraget att göra utredningen. Men nu säger alltså byggnadsnämnden - som är en tung instans - enhälligt nej till planerna.

• Konstigt

- Det är konstigt, tycker Kjell Nilsson (vpk). Här talar man om såväl om- som tillbyggnad. En ombyggnad kan ju knappast påverka ytorna på skolområdet särskilt menligt.

- Nu vet jag för lite om utredningen för att yttra mig närmare. Men nog skall det bli intressant att se vilka skisser och planer som legat till grund för byggnadsnämndens ställningstagande.

• Sänker farten

Nämnden säger också ja till förslaget att sänka farten vid ridskolan i Torsbäcken till 50 km/tim på ett område om 100 meter på ömse sidor om ridskolan.

Därmed går nämnden ridskolan till mötes och det blir nu länsstyrelsen som får ta slutlig ställning.

Nämnden föreslår också att det ordnas en ny parkeringsplats väster om ridskolan och att ingen parkering får förekomma mellan den allmänna vägen och ridskolan.

Vidare vill man ordna belysning i anslutning till skolan samt se till att rastgården, söder om landsvägen, flyttas norr om ridskolan - så att hästarna inte behöver passera vägen när de skall rastas.

• Får yttra sig

På begäran av Emil Nyberg beslöt att fastighetsägarna i Gräsmyr skall få yttra sig över de områdesbenämningar och gatunamn som föreslagits i samråd med kulturnämnden.

Där vill man kalla norra området för Sadesmören och vägarna för Pers väg, Olovs väg och Tobias väg. Södra området föreslås heta Hemstället och vägarna: Hemvägen, Kråkfällavägen samt Svartfällavägen.

Områdesplanen för Järnasklubb sändes till fullmäktige för fastställelse. Frågan om hamnförhållandena i Bredskärsviken skall utredas närmare när området planeras i detalj.

Häggröms Modehus får bygglov för att bygga till sin affärsfastighet i Lögdeå. Under 1983 har man för avsikt att bygga ut herravdelningen och nästa år det "gamla" huset enligt ett särskilt skissförslag. Nya ritningar skall dock till innan det "gamla" huset får åtgärdas.

P A SUNDBOM

Nestor Adrian Häggkvist

* 31/10 1897 † 31/10 1983

har stilla insomnat.

Ålskad - Saknad

Nordmaling 2 nov. 1983

Margit och Severt

Jonny och Sigfrid

Assar och Marianne

Barnbarn

Barnbarnsbarn

Övrig släkt och vänner

Jorden är ej det land, där vi skall bo

Ljvligt en annan strand vinkar till ro

Gammal och ung skall där finna vad lovat är

Hemma hos Herren kär, Salig ro.

Jordfästningen äger rum lördag 12/11 kl 12.00 i Catharina-kapellet, Nordmaling. Efter akten inbjudes till minnesstund i församlingsgården. O.s.a. senast 9/11 tel. 0930/106 84. Tänk på EFS mission.

Nestor Häggkvist, Nordmaling.

På regionsjukhuset i Umeå avled på sin 86-årsdag, förre hemmansägaren Nestor Häggkvist. Han sörjes närmast av tre barn med familjer, broder, svägerska, svåger samt övrig släkt.

Han var född i Fällfors, Norrfors. Fick tidigt börja arbeta, under mycket små förhållanden, för att klara sitt uppehälle. Så småningom förvärvade han ett markstycke där han röjde undan skog, bröt stubbar och uppförde boningshus och ladugårdsbyggnad. 1924 gifte han sig med Mina Forsberg.

Tillsammans drev makarna ett jordbruk under många år, tills det överläts till en dotter och måg. Vid sidan av arbetet i jordbruket sysslade Häggkvist med kolning, flottningsarbeten i Lögdeälven och med skogsarbete. Sedan 1982 var han änkeman.

Han gjorde sig känd som en riktig kraftnatur. Med en enorm egen arbetsinsats skapade han utkomst åt sig och sin familj. Efter sin pensionering har han sysslat en hel del med slöjdarbeten. Hans skaparglädje i ene har varit kända vida omkring och bl a visats på olika hemslojds-mässor.

Nestor Häggkvist var religiöst intresserad ända sedan ungdomsåren och tillhörde EFS-församlingen i Norrfors.

Sin höga ålder till trots har han haft förmånen att få vara pig och vital ända tills det senaste halvåret. De senaste tre åren har han varit bosatt hos en dotter och måg i Nordmaling.

Hemslöjdsmässa i Gräsmyr

Nordmalings Hemslöjdare och Konsthantverkare hälsar välkommen till årets mässa i Bydegården, Gräsmyr den 11-12-13 november.

FREDAG 12-20, LÖRDAG 12-18, SÖNDAG 12-16

Av försäljningsalstren från 50-talet utställare kan nämnas: Textil, Mattor, Virkat, Lampor, Träslöjd, Keramik, Oljemålningar, Näver, Tovat.

Buss avgår fred. kl 11.00 från Rundviks centrum via Lögdeå handel och Nordmalings busstation. Busspris tor 15:-

Besök massan, det lönar sig! Kaffeservering!

Nordmalings Hemslöjd och Konsthantverkarna

Hesse trea i VM-test

I dag, måndag, inleds Världsmästerskapen i windsurfing på Bermudas, men redan i går körde man en "förpostfäktning", kallad Burmuda Cup. Där gick det riktigt bra för Bengt-Erik Hesse från Nordmaling, som kom på tredje plats!

– Det gick väldigt bra i den här testtävlingen, berättar en nöjd Bengt-Erik Hesse per telefon från Bermudas. Hoppas att det går lika bra när VM börjar i dag...

Bengt-Erik framhåller dock att alla VM-deltagare inte deltog – och många gick kanske inte heller för fullt, utan tog det som en ren test.

Hesse deltog alltså i fyra race, kom tvåa och trea i lördags när det blåste ordentligt – men kom "bara" 15:e och 21:a i förgår när det var lättare vindar.

Svein Rasmussen, Norge, vann med 21.7 före en nyzeeländare som heter Kendel. Hesse var alltså trea med 29.7.

• Bengt-Erik Hesse – trea i VM-testen.

En annan svensk, Hasse Nyström från Stockholm, kom 22:a, medan Skellefteås Berne Nilsson fick problem med blåsor i händerna och bara deltog i ett race.

Umeå-flickan Suzanne Lindgren kom trea bland damerna i ett race, men deltog sedan inte mer.

VM startar alltså i dag – och där är det sammanlagt sju race.

Norrforsbo slogs ner av främling

NORRFORS (VK)
Det kan ha sina sidor att gå ut på en kvällspromenad även i det lilla samhället Norrfors i Nordmaling.

Chauffören Gösta Strinnholm misshandlades vid 22-tiden på lördagskvällen när han tillsammans med en broder tog sig en nypa kvällsluft.

En utslagen tand, sönderrivna kläder samt skärsår i ansiktet och på händer slutade spatserturen med för hans del. De två bröderna hade just kommit i jämnhöjd med den numera nedlagda järnvägsstationen när det hände.

Plötsligt kom en kille och rusade på mej. Jag var helt oförberedd och föll omkull med den för mig okända personen över mig, berättar Gösta Strinnholm.

Det hela kom så överraskande och oväntat att Strinnholm inte hann försvara sig. Brodern, som befann sig några meter längre bort, hann inte fram för att hjälpa till förrän angräparen sprungit in i en buss som stod intill järnvägsstationen.

Strax efteråt startade bussen och körde sin väg. Bröderna gick hem och när Gösta Strinnholm tvättat av sig och hämtat sig efter chocken beslöt han polisanmäla det hela.

– Jag vet inte om det var en eller flera personer i bussen. Det hann jag aldrig uppfatta, slutar er chockad och omtumlad Gösta Strinnholm.

Bussen hade uppehållit sig vid järnvägsstationen i Norrfors under fredagen och lördagen. I den huserade en ambulerande klädförsäljare.

Kriminalpolisen i Umeå har hand om utredningen.

P A SUNDBOM

• Med flinka fingrar lade Dagmar Jonsson, Sanna Olsson, Nora Jonsson och Magda Kassberg varpan på vävstolen. Till sin hjälp hade de Frans Jonsson (i mitten).

Populär verksamhet

NORDMALING: Dagledig verksamhet, det är Nordmalings församlings nya giv i ett försök att aktivitera och samla människor som är sysselsatta under dagtid. Förra veckan var arrangemanget i gång för andra gången och till församlingsgården kom då ett 50-tal människor, vilket kan jämföras med de 16 som kom veckan tidigare.

Initiativet kommer från församlingens egen personal som också sköter sysslorna för verksamheten. Den är uppdelad i två väsentli-

ga delar, dels en gemensam sopp-lunch och dels en aktivitet – i första hand vävning.

– Vi är verkligen glada att intresset har blivit så stort, säger Siv Brännvall, diakonissa, och Eleonor Gidlund, församlingsassistent, som lovar att verksamheten ska få fortgå så länge det finns intresse från de daglediga.

– Ordet daglediga är valt med omsorg. Bl a därför att verksamheten inte vänder sig till någon speciell åldersgrupp, utan till människor som inte har t ex ett arbete att gå till. Ändå är det i första hand pensionärerna som hört sammat församlingens inbjudan.

80 år
8/11-83
80 år onsdag 9 oktober fru Olga Guting, Nordmaling, född Berglund, maka till framlidne Hilding Guting.

Hon är född i Ava. För i unga år söderut för att söka jobb och var till en början i Härnösand några år hos en broder som drev en handelsträdgård. Sedan flyttade hon till Stockholm och hade bl a arbete i en blomsteraffär. 1931 gifte hon sig med Hilding Guting och var först hemmafru under ett antal år. När barnen blev lite större började fru Guting som tidningsutbärare och var anställd i 26 år åt Dagens Nyheter.

Efter sin pensionering flyttade makarna norrut och kom 1974 till Ava där de köpte sig en sommarstuga. Sedan 1977 är fru Guting änka.

Även om fru Guting är rörelsehindrad är det inget fel på humöret. Hennes stora fritidsintresse har varit och är fortfarande omvårdnaden av blommor samt att väva och pyssla med andra handarbeten. Andra sedan ungdomsåren har hon tillhört nykterhetsrörelsen och var bl a aktiv i logen Svalan i Ava. Även den första tiden i Stockholm var hon aktiv i godtemplarrörelsen.

Numera bor fru Guting i lägenhet i Nordmaling där hon trivs bra.

Kommunen om trafikproblem i Nordmaling

- Inhägna skolan i stället

NORDMALING (VK)

- Inhägna skolan med stängsel! Vi motsätter oss såväl en avstängning av Skolgatan som sänkt hastighet. Det säger trafiksäkerhetsgruppen i Nordmaling som svar på kravet från elever, lärare och föräldrar. Dessutom uppmärksammar gruppen att lärarna parkerar sina bilar på ett olämpligt ställe.

Det var i fredags som VK skrev om det krav som elever, lärare och föräldrar vid låg- och mellanstadiet i Nordmaling ställer på byggnadsnämnden. De vill ha Skolgatan avstängd för genomfartstrafik för att minska olycksrisken vid skolan.

Nu kommer trafiksäkerhetsgruppens svar på kravet. (Gruppen lyder under byggnadsnämnden). Den stöder inte förslaget om avstängning av gatan och vill heller inte medverka till sänkt hastighet. I stället föreslår gruppen att skolan sätter upp ett stängsel av nät mellan de båda huskropparna samt runt det grönområde som vetter dels mot Skolgatan dels mot Stallgatan. Detta för att minska riskerna för att skolbarnen vid lek ska kunna rusa ut i gatan. Barnens cykelparkering föreslås bli vid lågstadiets norra gavel. Samtidigt föreslår trafikgruppen två nya övergångsställen över Skolgatan och Nygatan.

• Lärarna felparkerar

Vid den utredning som föregått beslutet har gruppen samtidigt fått ögonen på lärarnas bilparkering. I dag sker det i flera fall på det smala området mellan ena huskroppen och gatan vilket medför att utbackning sker direkt på gatan. Detta är inte acceptabelt och därför föreslår gruppen att lärarna härnäst parkerar sina bilar på därför avsedd plats inne på området.

OWE FREDRIKSSON

Sporthalls-utredningen inte avslutad

NORDMALING (VK)

- Utredningen om en förbättring av sporthallen i Nordmaling är på intet sätt avslutad. Annu återstår ett tänkbart alternativ. Det säger Knut Holmlund (s), ordförande i kommunens tekniska utskott.

- Men vi saknar ekonomiska resurser. Därför måste vi innan vidare utredning kan ske, redovisa för kommunstyrelsen vårt arbete hittills och samtidigt begära pengar för ändamålet.

VK:s artikel i tisdagens tidning att chanserna nu minskat för en förbättring av sporthallen sedan tekniska utskottet gått på samma linje som byggnadsnämnden om ordentligt i s-läget. På tisdagens förmiddag kallades VK till kommunkontoret för en "tillrättsläggningsavfatta".

- Artikeln kan misstolkas, menade Lasse Eriksson, och hävdade att ordet "förbättras" kunde av läsaren tolkas att även inkludera underhåll.

John-Erik Nylander, kommunalrådet, ifrågasatte VK:s kritiska journalistik och jämförde den med misstänksamhet.

- Att vi överlämnar den hittillsvarande utredningen är inte för att vi anser den vara avslutad utan för att vi inte har ekonomiska resurser att gå vidare utan anslag från kommunstyrelsen, förklarade Knut Holmlund.

• "Olycklig formulering"

Enligt Knut Holmlund har heller inte socialdemokraterna bytt fot angående den utredning som man kommit överens med vpk om. Den ska genomföras. När avgörs av kommunstyrelsen. Tyvärr hade dock beslutet i ärendet fått en något olycklig utformning i tekniska utskottets protokoll, anser Knut Holmlund. I dess nuvarande utformning kan det lätt misstolkas, menar han. Men det ska förtydligas innan det justeras.

Kommunstyrelsen får utskottets betyg som grund för beslutet i december-möte.

• Flera alternativ

Det alternativ som ännu kan bli lösningen på sporthallens utrymmesproblem på bredden innebär kortfattat följande: Nuvarande golvrivs bort tillsammans med främre läktarraden, förråd och lärar/domarrum. Marken grävs ur ca en meter varefter ett nytt golv läggs.

OWE FREDRIKSSON

Nordmaling

Fördubblad turism och mest norrmän

Turismen i Nordmaling blev nästan fördubblad under 1983 jämfört med 1982.

Normännen dominerar klart - svarar för i det närmaste hälften av antalet gästnätter.

Det här visar den statistik från årets sommarsäsong som nu är klar att redovisa för fritidsnämnden i Nordmalings kommun.

9.938 gästnätter har man räknat in vid Rödvikens Camping (5.600 under 1982). En ökning med 4.300 gästnätter. Då är att bemärka att man i år för första gången hade fem stugor att hyra ut.

• Normännen dominerar

Som bekant finns planer på att bygga ytterligare tre till fem stugor inför kommande år.

Det är normmännen som dominerar. 1.634 norska ekipage har besökt campingen jämfört med 1.175 svenska och 139 finländska. I fjol var det 636 norska ekipage - en ökning alltså med hela ettusen sådana. Svensskarnas ökning är mera måttlig - var i fjol 919.

- Vi har också noterat att normmännen i regel stannar längre än de övriga turisterna, säger Hans Forsberg vid Josephsons resebyrå som arrenderat och skött campingen.

- De norska turisterna har tyckt bra om Röd Viken. Främst har man gillat att det finns ytor att vistas på och att det varit "rent och fint".

- Så vi ser positivt på utvecklingen särskilt som politikerna nu verkar rätt "tända" på campingen.

- Roligt har också varit att notera att mängder av nordmalingsbor "gjort sig ärenden" ned till oss på

sommarkvällarna för att se på folkli-vet, säger Forsberg.

• Överskott

Notabelt är också att campingen gett överskott. När arrendatorn fått sitt blev det ändå 31.500 kronor över till kommunen.

- Ett mycket positivt resultat, menar fritidsintendent Gösta Norberg och syftar då både på ökningen av antalet besökare och det ekonomiska utfallet för kommunen.

- Ändå bör man komma ihåg att stugorna blev klara först en bit in på säsongen.

NORDMALING

Pehr-Axel Sundbom
0930/100 29

• Elevernas lavundersökning visar att naturen vid Leduåfors soptipp i Nordmaling ännu inte återhämtat sig. På bilden undersöker Patrik Öberg och Asa Svensson en björkbuske intill tippen.

Lavarna är inte friska, säger elevundersökning

NORDMALING (VK)

"Natur och Miljö" är ett nytt ämne i undervisningen av högstadiets elever vid Centralskolan i Nordmaling. Elva elever från olika klasser har valt ämnet.

Ett av deras större arbeten hittills har gällt lavarnas påverkan av den förbränning som skett vid den kommunala soptippen i Leduåfors. Resultatet visar att trots att sex år gått sedan förbränningen stoppades har naturen ännu inte återhämtat sig.

För en knapp vecka sedan bedömdes tillräckligt för de åtta eleverna Patrik Öberg och Lennart Strömsten, folktoppartistiker i Umeå, skäller. De vill ha en undersökning om den inverkan som rökutsläppen från stans värmeverk har på naturen.

I Nordmaling har de elva eleverna vid "Natur och miljögruppen" vid högstadiet gjort en dylik undersökning. Det har skett vid kommunens soptipp, Leduåfors, en knapp mil från centralorten. Undersökningen ska inte på något sätt ses som vetenskapligt komplett men ger ändå en fingervisning om sotets och tungmetallernas påverkan.

• Lavundersökningar

VK följde några av eleverna till soptippen där de redogjorde för sina intryck.

– Vi har undersökt olika lavförekomster på träden runt tippen, berättade eleverna Asa Svensson, Lars Eriksson, Patrik Öberg, Bert-Olov Björklund och Fredrik Bogner.

De elva eleverna har arbetat i grupper om två och två och med tippens som utgångspunkt gjort undersökningar på var tionde meter under en sträcka på 400 meter.

• Vindriktningen avgör

Tippen ligger vid Leduå och

sydliga vinden längs ån har fört sotet i nordlig riktning. Nästan inga skador märks på sydsidan.

I en femgradig skala har sedan lavförekomsterna noterats vilket visar att närmast soptippen finns ännu inga lavar utan endast alger på träden och de hängande lavarna, som är känsligast, finns i ex ensbart i två graderingar på hela den undersökta sträckan.

• Sex år efteråt

Den gjorda undersökningen har utförts sex år efter det att den kommunala förbränningen upphört vid tippens stängning.

mu inte återhämtat sig, konstaterar eleverna i sin slutsats. De är definitivt känsliga för luftföroreningen – i detta fall sotet – och känsligast av alla är de sk hängande lavarna.

NORDMALING

Owe
Fredriksson
0930 100 29

• På upptäcktsfärd i lavarnas rike. Var tionde meter på en sträcka av 400 m med Leduåforsstippen som utgångspunkt har genomförts av eleverna. På bilden från Fredrik Bogner, Bert-Olov Björklund och Lars Eriksson.

• De elva eleverna har tillsammans med sin lärare Lennart Berg botaniserat i naturen runt Nordmalings kommunala soptipp. Sex år efter det att bränningen upphört har naturen ännu inte återhämtat sig.

Bussförbindelserna

Sämre för "Klubben" — Nyåker klarar sig

NORDMALING (VK)
Det mesta lutar åt att Kråken och Järnasklubb kommer att få försämrade bussförbindelser. Nyåker däremot ser ut att få behålla nuvarande turtäthet.

Som bekant håller Nordmalings kommun på med sin trafikförsörjningsplan för kommande år.

Ett resultat av denna är att vissa turer kommit i farozonen. Förhandlingar har hållits med byborna längs de aktuella vägsträckningarna.

Kråken, som i dag har fyra dubbellinjer, förlorar en medan en annan linje kommer att ha Öre som slutstation. Detta på grund av att det

för närvarande inte finns några skolbarn i Kråken.

• Starkt motstånd

Även till Järnasklubb går det fyra dubbelturer – som kommunen vill minska till tre. Men här har man stött på ett starkt motstånd från befolkningen.

Det bor många gamla efter den här vägsträckan och för dessa blir det en utarmning av möjligheterna att snabbt ta sig till Nordmaling för olika ärenden, menar byborna.

• Ytterligare överläggningar

Trafikplanerna har nu tagit den här kritiken till sig och kommer att ha ytterligare överläggningar med de berörda innan man fattar beslut.

Men det mesta lutar nog åt att en tur försvinner.

– Det statistiska underlaget är i snitt två personer per tur – något som inte tyder på ett alltför stort behov av middagsturen, menar kanslichef Gösta Jonsson.

• Nyåker klarar sig

Nyåkers två dagliga dubbelturer blir kvar – dessutom finns en buss-tur extra två dagar i veckan. Största anledningen till att man inte ändrar här är godstransporterna till och från järnvägsstationen som bedöms som mycket viktiga.

• Deltidsförskola

Den gamla frågan om en deltid-förskola i Rundvik har åter aktualiserats. Ett 100-tal personer i Rund-

vik har lämnt in en skrivelse till kommunen och krävt att deltid-förskolan nu skall bli verklighet. – Vi har väntat på skolan i nio år, skriver föräldrarna och pekar också på att lokaler finns lediga i Rundviks skola.

Kommunstyrelsens arbetsutskott har haft överläggningar med skolan och socialförvaltningen och föreslår att det bildas någon form av samrådsgrupp som får jobba vidare med frågan.

Redan i oktober 1980 beslöt att en integrering av lokaler för deltid-förskola och skola i Rundvik skulle undersökas – men sedan dess har det hela vilat bl a i avvaktan på resultatet av den första satsning kommunen gjort på området, nämligen i Håknäs.

NEJ TILL HÖJD BADPLATSSTATUS

NORDMALING (VK)
Kommunen är inte beredd att höja statusen på badplatserna i Fårskäret och Örsten.

Det säger kommunstyrelsens arbetsutskott i Nordmaling som fått en förfrågan från fritidsnämnden om upprustning av de kommunala badplatserna.

Den förfrågan beror i sin tur på att miljö- och hälsovårdsnämnden vid en besiktning gjort en rad påpekanden beträffande bl a skyltning och utrustning.

När det gäller Ava, Rundvik och Rödviiken så finns i dag bl a livbåtar och toaletter. Vid Torrsjön, Mullsjö, Nyåker och Norrfors finns också viss

utrustning. Nu fick fritidsnämnden i uppdrag att titta närmare på kostnaderna för att komplettera de badplatser där kommunen engagerat sig men där en del åtgärder fortfarande är behövliga.

Men när det gäller Fårskäret och Örsten så är inte kommunen beredd till höjning av badplatsernas status.

Detta har en rad orsaker men främst är det mark- och vägfrågor som är olösta vid dessa rätt så livligt frekventerade badområden.

• Vill inte arrendera

Järnäs bygdegårdsförening vill inte arrendera den s k barnkolonin på Järnasklubb som bygdegård. I stället vill man ha den som gåva av Nordmalings kommun.

Kommunen har föreslagit att föreningen – som har 56 medlemmar –

arrenderar gården på 15-årsbasis och att man får disponera den kostnadsfritt.

Men gården skulle alltså vara kvar i kommunal ägo.

Redan på torsdag i nästa vecka kommer det här upp i fullmäktige och nu skall kommunkansliet ta skyndsamt kontakt med företrädare för den nybildade föreningen för att om möjligt söka komma överens.

• Annan huvudman

Nordmalingshälsan kommer att få en ny huvudman. Endera blir det landstinget eller också företaget Aesculapen som tar över.

Som bekant har Masonite tidigare skött den administrativa delen av Nordmalingshälsans verksamhet. Men i och med företagets splittring finns det inte längre någon som vill

sköta denna syssla.

Nordmalingshälsans styrelse har tidigare rekommenderat en sammanslagning med Västerbottenshälsan – landstingsägt. Men sedan dess har en del av personalen förordat Aesculapen.

Nordmalings kommun har också sagt nej till att sköta hälsovårdens administration.

På fredag har Nordmalingshälsans styrelse kallat till sammanträde för att ta slutlig ställning till vem som skall bli ny huvudman.

NORDMALING

Pehr-Axel
Sundbom
0930/100 29

HELA KYRKAN SJUNGER

med

fam. MARGIT och ROLF BORGSTRÖM

G. Ågerstrand medv.

I NORDMALINGS KYRKA LÖRD 12 NOV. KL. 18.00

Kollekt till Lions Cancerforskningsfond. Välkomna!
Lions Club, Nordmaling

Nordmalings kämpatakt räckte inte

10/11-83

NORDMALING (VK)
Nordmaling gjorde en tapper insats mot hittills obesegrade Brännan.

Visserligen föll hemmalaget med 21-27 (paus 9-15). Men man gjorde det sannerligen med flaggan i topp.

Gav aldrig upp. Kom ständigt igen trots tidigt underläge. Det var litet av det "gamla Nordmaling" som visades. Ett lag med en hel del "jåkler anamma".

Fast visst var Brännan det bättre laget och visst vann man helt rättvist.

Det syntes "i ögonen" på NIF:arna redan före matchen att här skulle fajtas. Så blev det också. Man höll jämna steg fram till 3-3 innan Brännan kunde gå fram till pausledning 9-15.

• Bra inledning

Andra perioden inledde gästerna bäst. Efter cirka tio minuter var ställningen 12-20. Hemmalaget såg ut att gå mot en storförlust. Men killarna bet ihop tänderna och kom igen. Var uppe i 17-21 och missade då en straff. I stället kunde Brännan kontra och göra två mål och därmed var matchen avgjord. Slutsiffrorna skrevs till 21-27. Men hemmalaget gjorde en jämn andra halvlek då man spelade 12-12 med gästerna.

Brännan är det bästa lag som gästtat nordmalingshallen i höst. Snabbt och fantasirikt anfallsspel. Alltid varianter i de mest trängda och kinkiga lägen. Besitter ett mycket högt bolltempo.

• På väg uppåt

• - Vi är på väg uppåt, jag är "skitnöjd" trots förlusten, säger Björn Olsson, NIF:s tränare.

- Vi har haft problem i laget den saken är klar. Men nu har vi snackat igenom det hela och i dag skall alla

ha en eloge. Man tog för sig och "gjorde saker" i anfall.

- Så här bra har vi inte spelat förut i höst. Målsättningen att hänga kvar kan vi nog klara med det här spelet.

Bäst i Brännan Stefan Widmark, bröderna Göran och Håkan Westerlind samt skickliga passningsspelaren Kjell Ljungström. I andra halvlek var Mats Berg mycket lyckosam från kanten.

I hemmalaget överbetyg till samtliga men ett extra plus till Gunnar Bergström i mål samt till Per Wahlström och Peter Lövgren. Ulf Norgren på linjen tog också för sig rejält. Kul också med Bengt Moströms återkomst. Han behövs.

Målgörare: NIF: Per Wahlström 5, Peder Lövgren 4, Bo-Mikael Åsberg 3, Bertil Bohlin 3, Anders Eriksson 2, Ulf Norgren 2, Bengt Moström 1 och Per Edström 1.

Brännan: Mats Berg 6, Håkan Westerlind 5, Göran Westerlind 4, Kjell Ljungström 4, Stefan Widmark 3, Jörgen Näslund 3, Per-Åke Andersson 1, Lars Johansson 1.

Säkra domare: Tomas Edman och Sten-Olof Hällman.

P A SUNDBOM

Per-Olof Rossander, Mo, Lögdeå, ställer ut oljemålningar i Vallstugorna, Nordmaling. Han har en karaktäristisk berättarstil vare sig han skildrar människor eller landskap i sina bilder.

Konst med rutor i Vallstugorna

12/11-83

NORDMALING: Fragment av ögonblicksbilder som sammanfogas till helheter. Så kan man karaktärisera den konst som Per-Olof Rossander, Mo, Lögdeå, skapar.

Ett 30-tal prov på hans sätt att i mer eller mindre kraftiga rutmönster bygga upp sina bilder visas fr o m lördagen i Vallstugorna, Nordmaling.

Trots att Per-Olof ännu är förhållandevis ung har han hunnit etablera sig rätt väl som bildskapare.

Han har en egen färgvärld där klara toner i grönt, rött, gult och blått dominerar. Där finns människor och där finns miljöer, symbolik och skenden.

- Om jag ser en sak som intresserar mig så försöker jag blunda och sedan återskapa den. Men ofta är då inte hela bilden kvar på näthinan - utan endast en eller ett par bitar.

- Det är därför jag försöker bygga upp mina bilder ur fragment av

förbailande moment, berättar konstnären.

Det är länge sedan P O Rossander hade en egen hel utställning i Nordmaling.

- Jag har faktiskt inte ställt ut ensam här sedan 1972 då det var "debut" i kommunistergården, berättar Per Olof.

Några teckningar finns också med i utställningen - då handlar det om porträtt - som visar en ny och hittills rätt okänd sida av Per Olof Rossanders konstnärsskap.

Han heltidsjobbar på KBL-fabriken i Nordmaling. Har även varit musiker - en syssla som han slutat med sedan han skaffade familj och byggde hus i Mo för ett par år sedan.

- Målningen sysslar jag mest med på kvällar och nätter - när jag känner inspiration, berättar P O. Han hör till dem som inte kan måla om han inte är tänd och inspirerad - därför menar han att ett arbete vid sidan av målningen passar honom rätt väl.

Svårt bli befriad från sop-plikten

12/11-83

NORDMALING (VK)

Det är svårt att bli befriad från kommunens sophämtning i Nordmaling. Det har två fastighetsägare nyligen fått erfara.

Den ena, bosatt i Brattfors, tar hand om sitt eget avfall till följd av lång väg till sopbilens hämtningsplats. Den andra bor i Huddinge men har sommarstugan i Bredvik, och vill bli befriad p g a kort nyttjandetid. Båda har fått avslag på sina besvär hos länsstyrelsen.

Elsa Landfors, Brattfors, vill slippa den kommunala sophämtningen och motiverar med följande. Hon bor ca 400 m från sopbilens hämtningsplats och finner det

lättare att själv förbränna soporna i samband med vedeldning. Icke brännbart avfall körs till den kommunala soptippen i Ledufors.

Kommunens hälso- och miljövårdsnämnd har tidigare avslagit hennes begäran. Motivering är att till soptippen i Ledufors får inte fraktas hushållssopor och att det vid allt boende uppkommer avfall som ej är brännbart och ej är komposterbart.

• "Inom byn"

I det andra fallet heter ägaren Arne Edström, som vill slippa den kommunala sophämtningsavgiften eftersom han nyttjar sin stuga en-

dast några veckor på året.

Den ringa sopmängd som då uppstår vill han kompostera själv i stugans omgivning, som består av ett nedlagt sandtag.

I detta fall motiverar hälso- och miljövårdsnämnden sitt avslag med att stugan är belägen inom byn.

I båda fallen ställer sig länsstyrelsen på nämndens sida och avslår respektive fastighetsägares besvär.

Länsstyrelsen skriver också, att i det förstnämnda fallet måste ägaren ha särskilt tillstånd för att bränna hushållsavfall.

OWE FREDRIKSSON

Sned åldersfördelning på dagis

"Vi hinner inte med de äldre"

12/11-83

NORDMALING (VK)
Robert, Lars och de andra fem-, sex- och sjuåringarna vid daghemmet Skogsdungen i Nordmaling får inte den kvalitet i sin undervisning som de har rätt till. Det hävdar personalen som säger att de äldre barnen drabbas av den snedfördelning av åldersgrupperna som uppstått vid daghemmets avdelningar. 1-4-åringar dominerar så i antal att de kräver i stort sett personalens hela uppmärksamhet.

Vi får inget gehör hos socialnämnden. När vi säger nej struntar den i våra åsikter, hävdar Thordis Berglund, föreståndare, med stöd av hela personalen som nu säger ifrån innan situationen förvärras ytterligare.

Daghemmet Skogsdungen i centrala Nordmaling är kommunens största. Tre avdelningar finns och enligt ett beslut i kommunfullmäktige är målsättningen att max 15 barn ska skrivas in per avdelning.

15 barn och avdelning fungerar bra men med den snedfördelning som uppstått

i åldersgrupperna är situationen nu ohållbar. Det är med eftertryck som personalen framför sina åsikter. Gång efter annan har de haft kontakt med socialbyrån och framfört krav på att inga fler barn i åldern 1-4 år ska skrivas in.

De små barnen kräver sådan uppmärksamhet i form av passning att vi inte får tid över till de äldre.

• **Ett rop på hjälp**

Måttet råkades för en kort tid sedan när personal och föreståndare kördes över av socialnämnden. Det är den händelsen - och för att den inte ska upprepas - som man nu vänder sig till VK.

Vi vill ha ut våra åsikter till allmänheten, till föräldrarna. När vår arbetsgivare struntar i våra åsikter ser vi ingen annan möjlighet.

Händelsen uppstod för ca en månad sedan. Då ringde byråpersonalen till föreståndare Thordis Berglund och meddelade att ytterligare två barn under tre år skulle skrivas in i någon av de redan fullsatta avdelningarna. Föreståndarens svar efter samtal med personalen var: Nej. Med motivering att av-

delningarna redan hade för många barn under fyra år.

• **Blev politiskt ärende**

Inskrivning på daghem är normalt ett tjänstemannaärende men i det här fallet överlämnades det till politikerna. Dessa beslutade att de två barnen skulle skrivas in och delgav därefter föräldrarna sitt beslut.

Däremot fick inte vi veta något förrän föräldrarna hörde av sig och ville skola in barnen, berättar Thordis Berglund.

Varken före sitt beslut - eller efteråt - har någon av politikerna frågat oss varför vi säger nej.

Vi som jobbar mitt uppe i verksamheten känner ju bäst till den. Denna resurs bör politikerna utnyttja i stället för att strunta i oss när vi ställer krav på kvalitet.

• **Målsättning?**

Barnen ska inte bli lidande för en lång dagisö.

Som personal är vår målsättning att följa socialstyrelsens rekommendationer och enligt uppgift har kommunen densamma. Varför går då våra åsikter så brett isär?

• Robert, Lars och de andra fem-, sex- och sjuåringarna vid daghemmet Skogsdungen i Nordmaling är i minoritet. Ändå hinner inte personalen med dem på rätt sätt, säger Thordis Berglund, föreståndare.

Som bakgrund kan nämnas att daghemmet Skogsdungen har så kallad utvidgad syskongrupp vilket betyder att på varje avdelning finns barn mellan 1 och 7 år. Utrymmesmässigt är de tre avdelningarna godkända för 51 barn men enligt socialstyrelsen bör inga syskongrupper överstiga 15 barn/avdelning. Det anses dessutom som klart olämpligt att ha "upp till 10 barn under fyra år" och endast några få äldre barn i en grupp. Orsaken är att det blir allt för många barn med för stort behov av enbart omvårdnad.

När VK hälsade på i daghemmet Skogsdungen hade tre, förutom föreståndarinnan Thordis Berglund, utsetts att föra övriga personalens talan. De var Tore Sundin, Margareta Hägglund och Barbro Burström. Kraven och åsikterna som framförts stöds av alla.

Trots denna vetskap är på avdelning ett 17 barn inskrivna varav tio är under fyra år. Avdelning två har 15 barn

"15 barn ett mål, inget absolut tak"

Jag har tidigare inte upplevt att vi haft de kommunikationsproblem som dagispersonalen nu ger uttryck för. Det är möjligt att de har fog för sina påståenden men jag önskar att de samtidigt som de kontaktar pressen även vände sig till politikerna.

Det säger Lasse Eriksson, ordförande i socialnämnden.

De två senaste inskrivningarna vid daghemmet kan, med personalens tillåtelse, ses som ett överskridande. Men jag vill poängtera att fullmäktiges beslut om 15 barn per avdelning är en målsättning - inte

ett absolut tak. I speciella fall kan fler barn skrivas in, menar han.

Vad beträffar socialnämndens målsättning med barnomsorgen är den helt klar. Det är att ge barnet bästa tänkbara vård.

• **Beslöt att överskrida**

Lasse Eriksson hävdar att han aldrig blivit uppmärksam på att dagispersonalen sagt nej till ytterligare inskrivningar. Att fallet med de två senaste barnen togs upp i nu var enbart för att markera att målsättningskvoten på 15 barn överskreds. Beslutet bland politikerna var enigt.

Nämnden har inte tagit något beslut om att barn i olika åldrar bedöms olika ur behovsynpunkt, men i princip arbetar vi efter detta.

• När inte vår arbetsgivare lyssnar på oss måste vi ta saken i egna händer för barnens bästa, menar personalen. På bilden fr v Tore Sundin, Thordis Berglund (föreståndare), Margareta Hägglund och Barbro Burström men hela personalen står bakom beskedet.

Stora kvinnodagen i Gräsmyr

GRÄSMYR (VK)

I går, fredag, var det stora kvinnodagen i Gräsmyr. Då öppnades den 15:e hems-löjds-mässan i bygdegården och i år liksom tidigare är dominerade kvinnorna till antalet och köplusten. Gräsmyrsmässan är det forum som ger hems-löjdarna i huvudsak från Nordmaling chansen att visa upp sina alster.

Mellan 1 500 och 2 000 personer brukar rinna genom bygdegården i Gräsmyr under mäs-sdagarna. Öppnandet sker alltid under fredagen med avslutning på söndag.

- Vi kommer alltid på fredag. Då har alla slöjdare fortfarande kvar det mesta av sina saker. Det berättade Doris Fredriksson, Norrfors (Umeå), som tillsammans med sina väninnor Elsie-Marie Eriksson och Astrid Eriksson var mycket intresserade av de bakverktyg som slöjdaren Karl Holmgren, Genberg, Norrfors (Nordmaling) tillverkat.

Alla tre kvinnorna bakar själv det mesta av sitt bröd och därför var intresset för verktygen stort.

- Prismässigt? Jag tycker det är billigare att handla på mässor. Samma varor brukar vara dyrare i butik - om man nu hittar någon butik som för dem, menade Doris Fredriksson.

- Men det är inte bara för att handla vi åker hit. Det är roligt och intressant att bara gå omkring och titta.

• Hantverkarforum

Gräsmyrsmässan har blivit ett forum för hems-löjdarna och konsthantverkarna i Nordmalings kommun. Utställningen brukar ha plats för ett 50-tal och där dominerar ortsborna klart även om representanter från Bjurholm, Vännäs och Umeå finns.

Karl Holmgren, Genberg, Norrfors, slöjdar själv de alster han har i sitt stånd, något som de flesta gör,

• Doris Fredriksson, Elsie-Marie Eriksson och Astrid Eriksson var alla intresserade av Karl Holmgrens bakverktyg. I handen håller Doris en bakspjåk.

även om några lejer för uppdraget.

- För oss är mässan inte bara ett försäljningsställe utan också en plats att träffa på, menar han. Det brukar gå bra att sälja varorna så Karl har bara missat en av de 15 mässor som hållits i Gräsmyr.

"Pappa" till den är som vanligt Elis Bäckman, Gräsmyr. Det är han som håller i alla trådar och en samstämmig uppgift från flera av utställarna är att utan honom vore nog mässan inte densamma.

OWE FREDRIKSSON

Min älskade Make, vår käre
Far och Farfar

**Hilding
Eriksson**

15/3 1908

har i dag stilla insömnat i trön
på sin Frälsare och i ljus och
tacksamt minne bevarad av
oss, syskon, övrig släkt och
vänner.

Nyåker den 14 november
1983

ADINA
Sam och Ulla
Kent och Ulla
Barnbarn
Barnbarnsbarn

Att mötas och skiljas är livets
gång

Att skiljas och mötas är
hoppets sång

Begravningsgudstjänsten äger
rum tisd. 22 nov. kl 15.00 i Hop-
pets kapell på St Sigfrids grif-
tegård, Borås, dit även blom-
mor kan sändas.

Guidbröllop firar lördag 19 novem-
ber makarna Gunhild och Oskar Ja-
kobsson i Aspeå, Lögdeå.

Den här lördagen för 50 år sedan
vigdes de båda i brudens hem i As-
peå med kyrkoherde Alfred Nygren
som vigselförrättare. Gunhild hette
Larsson som flicka och tillsammans
övertog de ansvaret för hennes för-
äldragård, som de sedan brukat un-
der en följd av år och där de fortfa-
rande bor kvar. Fem barn har vuxit
upp i det jakobssonska hemmet.

Alvar Asberg, Nordmaling. På
regionsjukhuset i Umeå avled på
söndagsmorgonen köpmän Alvar
Asberg, Nordmaling. Han var 60 år
och sörjes närmast av maken Mar-
gareta, sonen Roland, maskiningjö-
r, Malin dottern Rose-Marie, mis-
sionär, Centralafrikanska republiken,
dottern Liselott, Nordmaling, son-
hustru, tre barnbarn, äldre mor
samt fem syskon med familjer.

Han var född i Kråken - fadern
var fiskare och han fick tidigt börja
hjälpa till. Han var även intresserad
av sjön och gjorde värplikten i flot-
tan. Efter kriget började han arbeta
på dåvarande Centrum Radio i
Stockholm. I början på 1950-talet
kom han tillbaka till hembygden och
övertog en radioverksamhet i Nordma-
ling. 1956 öppnade han även radioaf-
fär som med åren utvecklades till en
av de ledande på orten. 1979 överlät
han affären.

Under de år som flyget trafikerade
Olofsfors hade Alvar Asberg hjälpt
till med servicen av inflygningssta-
tionerna, åren 1957-61. Året därpå
började han deltidsläsa vid Deca-
stationen i Järnås där han var fast
anställd sedan 1965.

Alvar Asbergs stora fritidsintresse
var sången. Han var ett av de verkli-
ga ankarna i Nordmalings kyrkokör
som han tillhört under en lång följd
av år. Han hade ett glädjlynt och lätt-
samt sätt och spred en god stämning
omkring sig.

Sommarstugan i Kråken var
också en kär tillflyktsplats och där
sysslade han gärna med fiske när ti-
den så medgav.

75 000 kr har Lions samlat till cancerforskning

NORDMALING (VK)
Nästan 75 000 kr har Lions Club i Nordmaling med sina bara drygt 30-tal medlemmar bidragit med till Lions Cancerforskningsfond vid Umeå Universitet. Senaste bidraget samlades in på lördagskvällen när kristna sångaparet Rolf och Margit Borgström, Umeå, med sina tre döttrar gästade Nordmalings kyrka. 450 personer kom för att lyssna på den populära familjen och den insamlade forskningsgåvan blev drygt 4500 kr.

Lions Cancerforskningsfond vid Umeå Universitet till vilken även privata kan skänka har hittills insamlat 9,8 miljoner kr sedan starten 1964-65. Upptagningsområdet för fonden är detsamma som för Regionsjukhuset i Umeå och gällde fram till 1975 Västerbottens och Norrbottens län. Därefter ingår även Västernorrland och Jämtland-Härjedalen.

Vår förhoppning är att innan årsskiftet ska fonden passera 10-miljo-

nersstrecket berättade Halvar Holmlund, ordförande i Nordmalings Lions Club vid sitt hälsningsanförande på lördagskvällen.

Insamlingarna har stegrats under de senaste åren och bara från 1 juli 1982 till sista juni-83 skänktes 1,6 miljoner. Av de 9,2 miljoner som insamlats till halvårsskiftet 1983 har 8,8 satsats på 299 olika forskningsprojekt vid universitetet.

• Kyrkan sjunger

Senaste insamlingen av Nordmalings Lions Club var under lördagskvällen. 450 personer hade hörsammat inbjudan att delta i "Hela kyrkan sjunger" under ledning av Margit och Rolf Borgström. Med sig hade makarna även sina tre döttrar Hanna, Emma och Frida. Reportoaren blev kända kristna sånger där familjen Borgströms siosånger varvades med inslag då "hela kyrkan" deltog.

450-mannakören var lite blyg i inledningen men viljan var god och under en engagerande ledning stärktes kören.

Kyrkoherden i Nordmaling, kontraktsprost Gunnar Ågerstrand, själv Lionmedlem, höll en kort andaktsstund och manade till en generös gåva. Det blev 4538 kr.

OWE FREDRIKSSON

• Nästan 75 000 kr har Nordmalings Lions club samlat in till Lions Cancerforskningsfond. 4.500 kr av dessa insamlades på lördagskvällen när Margit och Rolf Borgström fick "hela kyrkan att sjunga".

P O ROSSANDER LÖGDEÅ

utställer oljemålningar i
Vallstugorna, Nordmaling
den 12-19 nov

LÖRDAGAR 10.00-16.00
SÖNDAG 13.00-16.00
VARDAGAR 12.00-18.00

15.000 netto på RK-mässa

NORDMALING: Röda korskretsen höll på tisdagskvällen sin höstmässa i Forsamlingsgården. Halkan gjorde att massan inte samlade lika många deltagare som vanligt. Ändå var köplusten god och den sedvanliga auktionisten, predikant Harald Forsman, Umeå, fick in bud på drygt 5.500 kr. Med hjälp av lotterierna och försäljningen uppgick bruttot till ca 16 000 kr, och då torde nettot ligga på ca 15 000. Det mesta var skänkta alster.

Det hela inramades med hälsningsord av ordföranden Lars Holmén, som även underströk att för nordmalingskretsen är det här året något alldeles extra. Kretsen fyller nämligen 60 år och han gav en återblick över de gångna sex decenniernas arbete i Nordmalings-bygden. Just nu har kretsen bekymmer med sin medlemsrekrytering. Men det är bekymmer som omfattar hela landet. Kretsen har dock nära 1 200 medlemmar.

Vidare medverkade en grupp elever från skolorna i Nordmaling som sjöng och spelade under ledning av lärarna Thorleif Ögren och Jan Nording.

16/11-83

NORDMALING (VK)
Sociala i Nordmaling har inget byggnadslov för sitt omdiskuterade och nyinrättade fritidshem/deltidsförskola på Hemvägen i Nordmaling. Trots att verksamheten pågått sedan höstterminens början är det först nu som nämnden begär byggnadsnämndens lov.

– En rent formell historia, säger Sture Hansson, byggnadsnämndens sekreterare, som ändå medger att förbandet "inte är riktigt rätt".

Det var i somras som kommunfullmäktige beslutade att ett nytt fritidshem/deltidsförskola skulle inrättas i Nordmaling. Valet av lägenhet föll på Hemvägen i ett hus som ägs av kommunägda Stiftelsen Nordmalingshus. Under den tid som förflutit har dock inget byggnadslov funnits för verksamheten. Det är krav på byggnadslov när en lägenhet ska utnyttjas till annat än vad den först blivit byggd för. Anläggningen är godkänd för 8–10 fritidshemplatser samt 11 platser i deltidsgrupp.

Vid sitt senaste möte diskuterade byggnadsnämndens arbetsutskott socialas byggnadslovsansökan.

Fritidshem i full gång utan bygglov

Formsak

– Förbandet är formellt inte riktigt, konstaterar Sture Hansson, byggnadsnämndens sekreterare, men ärendet ses som en ren formsak eftersom berörda nämnder, styrelser och fullmäktige haft kännedom om lägenhetens nyttjande. Trots detta ska ärendet ha sin gång och arbetsutskottet beslutade att bordlägga ansökan i avvaktan på yttrande från brandchefen och yrkesinspektionen.

Frågar skolan

Byggnadsnämndens au diskutera-

de även trafiksituationen vid låg- och mellanstadiet. Tidigare har trafiksäkerhetsgruppen besiktat området och även kommit med vissa förslag som VK relaterat.

I korthet innebär det att den ur trafiksäkerhetssynpunkt farliga delen av skolan inhägnas med stängsel samt att lärarnas nuvarande parkering mellan gatan och ena huskroppen flyttas in på området.

Arbetsutskottets beslut blev att skolan ska få yttra sig om förslagen.

OWE FREDRIKSSON

17/11-83

NORDMALING (VK)
Det är inte bara personalen vid daghemmet Skogsdungen i Nordmaling som protesterar mot den sk överinskrivning som skett vid en avdelning. I ett kritiskt brev från föräldraföreningens styrelse anklagas ledamöterna i socialnämnden för att ha behandlat barnen "som döda ting" – att lägga vikten vid att få så många enheter som möjligt på en viss yta.

– Dagiskön talar sitt tydliga språk. Starta ett daghem till, kräver föräldrarna.

I går eftermiddag behandlades skrivelsen i socialnämndens arbetsutskott men de tre ledamöterna valde att överlämna den till nämnden utan eget yttrande.

En från ton genomsvår föräldraföreningens skrivelse som inleds med frågan: – Strötar Nordmalings kommun i barnen?

Föräldrarna frågar efter motivet till att sociala nämnden trots perso-

Starta ett daghem till

nalens nekande ändå beslutar om ytterligare inskrivningar. Förbandet betecknas som ansvarslost.

– Tror ni att ni hjälper de två "nya" ettåringarna genom att pressa in dem på en avdelning, undrar man vidare.

– Vi tycker att ni i det här fallet har behandlat barnen som döda ting. Som om det bara handlar om hur många enheter man får in på en viss yta, eller något liknande. Föräldraföreningens skrivelse avslutas med krav på att hänsyn ska tas till barnen och deras behov.

– Dags är ingen barnparkering. – Dagiskön talar sitt tydliga språk! Starta ett daghem till, kräver föräldrarna samtidigt som de föreslår att personalen vid daghemmet tills vidare förstärks med en person.

Skrivelsen är inte adresserad i

vanlig bemärkelse men vänder sig i texten till socialnämndens ledamöter. Däremot avslutas brevet med en önskan om svar från nämnden på de frågor och förslag som finns i brevet.

– Vi är tveksamma hur vi ska behandla skrivelsen. Den är ju inte ställd direkt till nämnden utan har skickats ut till samtliga ledamöter, säger Lasse Eriksson, s. socialnämndens ordförande.

Den togs likväl upp till diskussion i arbetsutskottet under onsdagen eftermiddag men något beslut fattades inte. I stället överlämnas den utan kommentar till nämnden.

– Den får ta ställning till om skrivelsen ska behandlas som ett vanligt ärende eller om ledamöterna var för sig ska svara föräldraföreningen, förklarar Lasse Eriksson.

OWE FREDRIKSSON

Dödsfall

22/11-83

Jenny Maria Edman, Nordmaling. På Nordmalings sjukhem avled under söndagen fru Jenny Maria Edman, född Nilsson, Strandholmen, Nordmaling, maka till framlidne Einar Edman. Hon var 91 år och sörjes närmast av dotter med familj, aldrig broder samt syskonbarn.

Hon var född i Torvsjö, Åsele. Sin första anställning fick hon som 15-åring i Gränhuden, Vilhelmina. Därifrån sökte hon sig till Gällivare och

sedemera till Stockholm med syfte att utbilda sig till sjuksköterska. 1922 återvände hon till hemtrakterna och gifte sig med Einar Edman. Paret bodde en tid i Vilhelmina men sålde så småningom fastigheten och flyttade till Norrfors där maken fick anställning vid Norrlandsmöbler. Maken avled i mitten på 60-talet varefter fru Edman flyttade till Strandholmen.

Hon var religiöst intresserad och sedan många år medlem i Norrfors pingstförsamling.

Vår älskade

Alvar
Åsberg

* 21/6 1923 * 20/11 1983

har lämnat oss, aldrig moder, syskon med familj, övrig släkt och vänner i djup sorg och saknad, men i ett ljus minne bevarad.

Nordmaling den 22 november 1983

MARGARETA
Roland och Lily
Rose-Marie
Lise-Lott

Malin, Marlene, Mikaela

Tack kära Make

Far och Morfar

För all den glädje Du gav.

Tack för all styrka och godhet

Och för den kärlek

Du lämnade kvar.

Jordfästningen äger rum lördagen den 3 dec. kl 12.00 i Nordmalings kyrka. Därefter inbjudes till minnesstund i Församlingsgården.

Nordmaling

Skatten oförändrad!

NORDMALING (VK)
Efter tre timmars debatt och tre röstningar kunde kommunfullmäktige i Nordmaling på torsdagen fastställa 1983 års budget. Trots att diskussionen var lång var man ändå ense om det mesta. Meningskiljaktigheterna kom fram mest i detaljer av 138-miljoners-förslaget.

Nu blir skatten nästa år 17,- dvs oförändrad. Hundskatten höjs till 150 kronor.

Budgetdiskussionen blev i långa stycken förvillande lik en valdebatt. Detta sedan kommunalrådet John-Erik Nylander (s) angett tonen i ett långt anförande.

Han konstaterade att det är den första rent socialistiska budgeten i kommunen och prisade fjolårets

skattehöjning med 50 öre. Han menade också att den här budgeten andades framtidstro.

– Trots att det är dåliga tider har vi inte behövt skära bort någon verksamhet fastslog han och be- tecknade budgeten som om inte stark – så hyfsad.

Därefter kom Kjell Nilsson (vpk) och instämde i det mesta men höjde samtidigt ett varningens finger för kommande tider.

Allan Bäckman (fp) menade att det varit snudd på valtal. – Fjolårets skattehöjning var onödig an- såg han och undrade om fördub- blad låneskuld har ökade ränteu- tgifter var speciellt socialistiskt.

• Inte imponerad

Alf Berglund (c) sade sig inte vara imponerad vare sig av bud- geten eller det som socialdemokra- terna utträttat under första rege- ringsåret. – Ni har tagit 2,6 miljo- ner ur investeringsfonden och får troligen höja skatten igen nästa år, förutspådde han.

Hans Dau (m) höll med Kjell Nilsson om att ett varningens fin- ger är på sin plats. Även han karak- teriserade fjolårets skattehöjning som onödig.

• Sänk skatten 50 öre

– Sänk skatten med 50 öre, före- slog Dau och räknade sedan upp prutningar på sammanlagt 19 mil- joner vilka skulle göra en skatte- sänkning möjlig. Men fullmäktige gick inte på m-linjen.

– Det borde inte vara valmötet – tyvärr är det delvis vårt eget fel att det blivit så, sade Knut Holm- land (s).

En rad sårtyrkanen restes. Kjell Nilsson ville ha en barnomsorgs- assistent budgeterad med 100.000, höja en bibliotekstjänst till heltid samt projekteraställa en person för äldreomsorgsplan. Alla förslagen röstades ned.

Lika illa gick det för Allan Bäck- man m fl som ville att Kom-Vux- eleverna även i framtiden skall ha fria läromedel och ville höja anslä-

get dit med 20.000. Även Bäck- mans m fl förslag om 25.000 höj- ning av färdtjänstbidraget ströks.

• Skogsbilväg

Nils Joansson (c) ville ha bibe- hållet bidrag för byggande av skogsbilvägar – men det föll efter röstning med 19–12.

Alf Berglund (c) stod fast vid sitt yrkande från kommunstyrelsen att stryka fem stugor på Rödviiken och i stället öka på bidraget till fören- ingsägda anläggningar med 250.000.

Här står kommunstyrelsens kompromiss fast. Det innebär att 190.000 går till föreningarna och att tre stugor byggs på Rödviiken.

• Hundskatt

Moderaterna tyckte det kunde räcka med 125 kronor hundskatt och fick med sig kds – men det räckte inte.

En särskild utredning skall före-

tas om bidragsreglerna för enskil- da vägar i kommunen.

Bland övriga beslut kan i korthet nämnas att:

– 75.000 kronor anslags till en ut- redning om värmeanläggning i in- dustriområdet – med tekniska ut- skottet som utförare.

– Lärarbostaden i Norrfors säljs till Bengt Gunnarsson – som läm- nade fullmäktige under ärendets behandling.

– 230.000 anslås till ombyggnad av Norrfors skola.

– mötet godkände Klas-Göran Sahlens (c) avsägelse som supple- ant i fullmäktige och socialnäm- den pga att han fått arbete i Hallnas.

NORDMALING

Pehr-Axel
Sundbom
0930/100 29

Allt utom dörren helt

NORDMALING (VK)
Handelsbanken i Nord- maling har haft påhälsning efter stängningstid i hel- gen. Om den oväntade kun- den skulle ta ut pengar eller sätta in är oklart eftersom inga pengar tycks ha för- svunnit eller kommit till. Bankledningens förhoppning är att personen i fråga nästa

gång kommer under ordinarie öppettider, då företaget kan er- bjuda bättre service.

Det var under natten mot sön- dagen som någon bröt upp en dörr till banken. Exakt när det skedde är oklart eftersom inget av de inkopplade larmen utlös- tes. Som nämnts är det också oklart om syftet med besöket ef- tersom allt, förutom den sönder-

brutna dörren, tycks vara i sin ordning.

Upplysningar om den obekan- ta kunden kan lämnas till nord- malingspolisen som till skillnad mot banken även har helg- och dygnet runt-jour.

Även Rödviiksgården har un- der helgen haft besök. Där blev bytet cigaretter.

OWE FREDRIKSSON

Arrangören:

– Det är inte vårt fel

TREHÖRNINGSJÖ (VK)
– Det är inte vårt fel att tonåringarna kommer hit till Trehörningsjö. Vi arrangerar danser med bra band. Och bra musik har alltid lockat ungdomar. Det säger Torgny Sundqvist, föreståndare för Medborgarhuset i Trehörningsjö.

Han har svårt att förstå den kritik som riktas mot föreningens arrangemang och har själv bara positivt att säga om besökarna, inte minst om dem från Västerbotten.

• Finns inget bättre

– Kommer man med kritik måste man först skarskåda sig själv, säger han, och frågar varför ungdomarna gör sig besväret att åka så relativt långt som det är till Trehörningsjö.

– Det är naturligtvis för att de inte funnit några bättre alternativ, svarar han sedan själv.

– Om vi ska avvisa minderåriga måste de även erbjudas något i stället, menar han.

Torgny Sundqvist håller med om att det förekommer att minderåriga släpps in till följd av utebliven legitimationskontroll.

– Vi har inte tid. Kön är ofta lång och tränger på bakifrån. Att begära kontroll är ofta omöjligt. Och för resten vem kan avgöra om en flicka är 14 eller 15 år i dag. Dessutom är det lätt att förfälska ett legitimationskort.

• Följs i sällskap

– Att sedan avvisa en flicka eller pojke som kanske har några månader kvar till 15 år när han eller hon är i sällskap med äldre kamrater är också svårt. De äldre går ju ändå in och vad händer med den som avvisas? Då tvingas de att vänta på dansens slut i bilen på parkeringen. Det är ju där spritförtäringen sägs ske.

• Är emot kontroll

Torgny Sundqvist är också kritisk mot föräldrarna. I många fall har han intrycket att dessa ger sina barn pengar för att "få dem hemifrån så att de själva får ha sina blöta fester".

För övrigt är han emot allt för stark ålderskontroll. Han anser att ungdomar ska få sin fostran i nöjesvärlden tillsammans och av sina äldre kamrater.

– Så har det alltid varit.

• Hämnden är ljuv

Han framhåller även farhågor om vad som skulle ske om vissa ungdomar avvisas.

– Inte för att vi råkat ut för något men "hämnden är ljuv", säger han och avser vandalisering av lokaler.

Han förnekar ändå inte kategoriskt att det förekommer spritpaverkade besökare.

– Visst kan det väl hända att en och annan är lite stökig.

19/11-83

– Det är svårt att få rätt nyans i debatten om ungdomsdanserna, säger Göran Norberg, polis i Trehörningsjö. Det räcker inte att skylla på varandra, menar han. Alla måste hjälpa till.

Polisen:

– Har alltid förekommit

TREHÖRNINGSJÖ (VK)

– Det är svårt att få fram rätt nyans i den här diskussionen som förs om danserna i Medborgarhuset. Spritpaverkade ungdomar har det alltid funnits på danserna, både här och på andra ställen, och det är blåögt att tro att förhållandet tvärt skulle förändras. Det säger Göran Norberg, polisassistent i Trehörningsjö.

Enligt honom har på senare tid inget akut skett som tvärt ändrat situationen på danserna. Däremot har

han sett en trend att allt yngre ungdomar börjar smaka sprit samtidigt som de allt oftare lämnar området kring dansens omedelbara närhet och drar ut på samhället.

– Det är naturligtvis ett svårloft problem som inte kan lastas på någon arrangör eller myndighet. Alla måste däremot hjälpa till om någon rätsida ska uppnås, både arrangör, föräldrar, myndighet och inte minst ungdomarna själva.

• Grupptricket

Han menar också att grupptricket på ungdomarna känns allt starkare ju yngre de är. Dagens ungdom mognar allt tidigare och vill börja se sig om och prova sig fram i de vuxnas

värld där spriten trots allt finns med.

– Det finns också en trend som visar att ungdomarna allt mera struntar i att dölja sina förehavanden. Ofta skyltar de med både flaskor och ölburkar. De har förlorat respekten för vad som anses "lämpligt".

– Att skylla på en enskild arrangör är därför felaktigt, menar han. Hela samhället måste verka för att förändra situationen.

• Ingen polissak

– Händelserna kring medborgarhuset är ingen polissak. Arrangörerna har vakter som sköter ordningen och mot dessa har vi inget att anmärka mot.

– Att sätta in poliser skulle bara

skapa ett motsatsförhållande.

• Social insats

– Vi får inte glömma den sociala insats som en dans innebär. Få arrangemang samlar ungdomen i samma grad som en dansställellning.

För den skull accepterar han inte ungdomsfylleriet. Han är väl medveten om den nedsmutsning som polisledningen talar om i sitt brev till kommunerna.

– Allt sänt där – likväl som med spritmissbruk i tonåren – kan man inte komma ifrån med skärpta lagar.

– I första hand måste det ske genom upplysning och en vädjan till ungdomarna. Det är dom det handlar om.

Troligen halkade Algon Gustavsson varvid kläderna fastnade i traktorns drivaxel som snurrade för fullt. Han vreds runt flera varv. Roland Öberg måste springa närmare tre kilometer längs en dålig skogsväg för att skaffa hjälp. Hans arbetskamrat torde ha avlidit omedelbart av sina skador.

Dödsolycka i Brattsbacka 2/11-83 — Hemskt att inte kunna hjälpa till

BRATTSBACKA (VK)
56-årige hemmansägare Algon Gustavsson, Långvattnet, Nyåker, omkom på lördagseftermiddagen.

Tillsammans med Roland Öberg, Brattsbacka, höll han på att lasta ved med sin skogstraktor. Gustavsson stod på den isiga marken mellan traktorn och vagnen. Han skötte manöverreglagen till vagnens grippkran.

Därvid råkade han halka till. Kläderna fastnade i den roterande drivaxeln och Gustavsson slets in. Han torde ha omkommit omedelbart.

— Det var hemskt att inte kunna hjälpa till. Allt gick på några sekunder, säger Roland Öberg.

Han befann sig ett tiotal meter ifrån och var skyddad av traktorlasset. När han upptäckte att en olycka inträffat var det för sent att göra något.

Roland Öberg fick springa efter den dåliga skogsvägen nästan tre kilometer till närmsta hus för att ringa efter hjälp.

• Sista lasset

Algon Gustavsson brukade ofta hjälpa bybor och grannar med bl a vedkörning. Hela den här veckan hade han kört åt Roland och Georg Öberg.

Lördagens lass var det sista. Man hade bråttom för att hinna hem och se på Tipsextra.

Traktorn råkade då komma vid sidan av den dåliga vägen och gick över en stubbe varvid lasset välte. —

Man stannade och började lasta på veden igen. Algon Gustavsson stod på marken mellan traktorn och vagnen. Den var av en äldre hemmagjord modell — där drivaxeln från traktorns kraftuttag löper oskyddad fram till kranvagnen.

Allt gick oerhört snabbt. Gustavsson drogs runt med våldsam kraft. Hans vänstra arm slets loss och kläderna revs från kroppen.

• Farliga

— Sådana här drivaxlar är rätt vanliga på äldre traktorer och oerhört farliga, säger Kjell-Uno Näs-lund vid Hörnefors-polisen som har hand om utredningen.

— Det finns all anledning att varna för att stå i närheten av den snurrande axeln.

• Djup förstämning

Olyckan har väckt djup förstämning i byn. Algon Gustavsson var känd som en hjälpsam och arbetsvillig gräme och bybo. Det var inte bara vedkörning utan även många andra sysslor han ställde upp med. Snöröjning vintertid skötte han i ett 30-tal fastigheter.

Till Långvattnet kom han under krigsåren och gifte sig sedermera med Gunborg, född Andersson. Tillsammans övertog makarna hennes föräldrahemman som de sedan brukat. Närmast sörjande är, förutom maken, syskon.

P A SUNDBOM

Drogs fast i drivaxel

56-åring omkom

□ 56-årige hemmansägaren Algon Gustavsson, Långvattnet, Nyåker, omkom vid 13-tiden på lördagen i en olycka.

□ Tillsammans med Roland Öberg, Brattsbacka, var han sysselsatt med vedkörning.

□ Han stod mellan traktorn och timmervagnen, då han råkade halka till och fastna med kläderna i drivaxeln från traktorns kraftuttag.

□ Han torde ha omkommit omedelbart. Roland Öberg tvingades springa tre kilometer till närmsta gård för att skaffa hjälp.

□ — Det var hemskt, berättar han.

SIDAN 10

FOTO: P A SUNDBOM

— Det var hemskt att inte kunna hjälpa sin arbetskamrat, säger Roland Öberg, Brattsbacka, här vid den traktor där Algon Gustavsson fastnade i drivaxeln och omkom.

FOTO: OWE FREDRIKSSON

– Medborgarhuset i Trehörningsjö har blivit en frizon för tonåringarnas spritmissbruk, hävdar Nisse Sjödin och Claes Ameln som ingår i en fältgrupp mot ungdomens drogmissbruk.

Skarp kritik mot populärt dansställe

– En frizon för tonårsfylleriet!

19/11-83

□ Claes Ameln och Nisse Sjödin vid fritidskontoret respektive skolan i Nordmaling är starkt kritiska till danserna i Medborgarhuset i Trehörningsjö, arrangemang som lockar många ungdomar från Västerbotten.

□ – Medborgarhuset har blivit en frizon för tonåringarnas spritmissbruk, säger de. De har

besökt danserna och berättar om 13-åringar som legat utslagna och nedspydda. Samtidigt vill de få upp ögonen på föräldrarna.

□ Arrangören Torgny Sundqvist förstår inte kritiken:

□ – Det är inte vårt fel att tonåringarna kommer hit, säger han.

SIDAN 12

Kyrkofullmäktige i Nordmaling: 22/11-83

— Vi måste locka bort ungdomarna från fylleriet

RUNDBIK (VK)

Kyrkan skall ta initiativ till en träff med fritidsnämnden, sociala nämnden, polisen och de olika ideella föreningarna i Nordmalings kommun.

Det här beslöt kyrkofullmäktige i Nordmaling vid sitt sammanträde i Rundvik på måndagskvällen.

Bakgrunden är bl a VK:s larmartikel i fredags om förhållandena vid ungdomsdanserna i Trehörningsjö.

— Vad kan vi göra inom kyrkan för att locka ungdomarna bort från fylleriet? undrade Margareta Gustavsson (s) som väckte förslaget.

— Något måste det bli. Vi får inte heller nedslås om vi får få deltagare från början. Utan vi måste se det hela långsiktigt och anslå medel samt ha tålamod, menade hon.

— Det är oerhört viktigt att vi diskuterar sådana här frågor och att vi samverkar på alla plan för att komma med förslag, instämde K G Wilhelmsson (fp).

— Alla måste vi känna vårt ansvar instämde Gustav Adolf Bäckman (kds) och underströk även han vikten av att något görs.

Gustav Nygren, komminister i Rundvik, informerade om den eumeniska ungdomsgrupp som finns och om den satsning man gör kommande fredag i Nordmaling med en teater, med en kristen rockgrupp —

Ultimatum — och med en efterföljande trivselträff i ungdomsgården.

Fullmäktige var enigt om att något måste göras även långsiktigt och överlät åt kyrkorådet att fundera närmare över hur samarbetet skall inledas.

• Lugnt sammanträde

Fullmäktigesammanträdet var lugnt och med rätt få inlägg. Budgeten för 1984 klubbades utan diskussion och därmed även 10 öres skattehöjning som VK tidigare relaterat.

Man anslog även 20 000 kronor för att på försök ha en arvoderad huvudledare för barnTIMMESVERKSAMHETEN.

Medel avsattes för en medhjälpare till konfirmandarbetet. Totalt behövs cirka 30 timmars medverkan vardera i Rundviks- och Hörningsjögrupperna.

Margareta Gustavsson efterlyste än en gång kyrkorådsprotokollen som enligt fullmäktigebeslut skall sändas ut till fullmäktiges ledamöter.

Kyrkorådets ordförande Ulla Ersholt (c) berättade att personalen vid pastorsexpeditionen haft en otrolig arbetsbörda och helt enkelt ej hunnit med.

— Men i budgeten för 1984 har vi beslutat öka personalen med en halvtid — så jag hoppas det blir bättre nästa år, menade hon.

Till suppleant i kyrkorådet i stället för Elsie Forsberg (s), Rundvik, som avsåg sig — utsågs Gun Granberg (s), Rundvik.

Notabelt var för övrigt att ett 20-tal åhörare infunnit sig till kyrkofullmäktigesammanträdet — något som är mycket ovanligt.

P A SUNDBOM

✠
Vår käre Far,
Morfar och Svärfar

Egon
Strömberg

* 5/1 1894 † 21/11 1983
har stilla insomnat, sörjd och saknad, men i ljus och tacksamt minne bevarad av oss, övrig släkt och vänner.

Nordmaling 22 november 1983

Gunnar och Götha
Sonja
Hans
Ingela och Peter

Du föddas i hembygdens soliga famn

Där barndomens vagga har stått
Vid hembygdens kyrka du hunnit i hamn

Och där på dessa stigar du gått
Det är hembygdens klockor som ringa

Guds frid är den hälsning de bringa.

Tack älskade Pappa
För allt vad Du givit
Av Din varma, rika själ.
Tack för att Du, hela livet,
Alltid ömnat om vårt väl.

Tack för våra lyckliga år tillsammans.

Jordfästning äger rum lörd 3/12 kl 14.00 i Catharinakapellet, Nordmaling. Efter akten inbjudes till minnesstund i Församlingsgården. O.s.a. tel 090/710 32 senast 30/11.

Polen får mer hjälp 23/11-83

NORDMALING: Ännu en klädel leverans har lämnat Nordmaling med Polen som slutnål. Det är kyrkliga kvinnogruppen som under tre dagar samlat in kläder, skor och andra förnödenheter vid gamla sjukstugan i Levar som välvilligt upplåtits för ändamålet.

Ann-Mari Nordström som är en av initiativtagarna berättar att intresset för insamlingen varit stort och uppskattar vikten till 2-3 ton eller en container. Frakten utförs av Tältnissionen i Trehörningsjö under alla helgons helg samt personliga gåvor genom bössinsamning en kyrkokollekt på 3 000 kr under Alla Helgons helg samt personliga gåvor genom bössinsamling på totalt 500 kr.

— Möjligen kan det bli ytterligare en insamling till våren, berättar Ann-Mari Nordström. Behovet av förnödenheter och övrig hjälp i Polen är fortfarande akut.

Egon Strömberg, Rundvik. På Strandholmen, Nordmaling, avled på måndagen förra arbetsledaren Egon Strömberg, Rundvik. Han var 89 år och sörjes närmast av två barn med familjer.

Han var född i Olofsfors där han tidigt började arbeta i dåvarande smedjan. Efter värnplikten vid K 8 blev han elektriker och var med om elektricitetens införande i nordmalingsbygden. Många är de byar där han var med och "drög in strömmen". 1920 åkte han till elinstallatörsskolan i Västerås. Efter återkomsten blev han förmän för de elektriska installationerna vid industrin i Rundvik. Han genomgick även en svetskurs i Sundsvall och var kommunens förste utbildade svetsare. Företaget i Rundvik var han trogen fram till sin pensionering.

Egon Strömberg tillhörde också de fackliga pionjärerna. 1922 var han med och startade den första SALF-klubben vid företaget och han var styrelsens sekreterare under många år. Han var en självskriven hedersgäst när SALF-klubben hösten 1982 firade sitt 60-årsjubileum.

Under många år var han även chef för borgarbrandkåren i Rundvik. Ända sedan ungdomstiden i Olofsfors var han intresserad av skytte och tillhörde i många år styrelsen för Rundviks skytteförening — bl a som sekreterare.

Fritidsintressena i övrigt var stugan i skärgården och fisket i havet. 1923 gifte han sig med Ebba Samuelsson, Rundvik, och sedan 1975 var han änkeman. De senaste tre åren har han vistats på Strandholmen, Nordmaling. Sin höga ålder till trots var han andligt piggt och vital.

Ännu oklart hur det blir med bussturerna

NORDMALING (VK)

Det är fortfarande en öppen fråga om en av de fyra dagliga bussturerna till Järnäs klubb kommer att dras in.

Kommunstyrelsens arbetsutskott tog nämligen ingen ställning vid sitt sammanträde utan överlät det hela till kommunstyrelsen.

Som VK tidigare berättat vill man i nästa års trafikplan minska ner antalet turer.

Anledningen är att så få människor åker med bussen och det låga befolkningsantalet längs vägsträckan. Bara 192 personer bor på sträck-

an Nordmaling - Järnäs klubb medan siffrorna på alla andra linjer ligger mellan 460-750. Genomsnittliga antalet åkande på den indragningshotade linjen ligger vid två personer.

Protesterat

De som bor längs vägen har protesterat mycket kraftigt mot planerna.

- Sämre kommunikationer leder till större isolering, säger byborna i ett brev till kommunstyrelsen. Andelen pensionärer är stor längs sträckan - 43 procent i Järnäs klubb, 21 i Järnäs och 23 i Bredvik.

- Om den aktuella turen dras in får vi en orimlig väntetid på fem timmar för att uträtta ett ärende i Nordmaling, menar byborna vidare.

Dessutom menar man att man på ett tidigare stadium borde ha fått veta att turen (som nu går 11.30 från Nordmaling) varit indragningshotad. Detta för att folk skulle börja åka mera. Även s-föreningen i Bredvik har i ett brev krävt att inga ändringar i nuvarande turtäthet skall göras.

Nya busstationen

Tekniska utskottet fick i uppdrag att utföra den nya busstationen i Nordmaling. 500 000 kronor finns i budgeten avsatta för ändamålet. Busstationen kommer att ligga i anslutning till den gamla brandstationen. Den upptar en mindre väntsal och utrymme för en expedition som eventuellt kan komma att kombineras med en kiosk av något slag.

P A SUNDBOM

Anställda delägare i Masonite

RUNDBIK (VK)

Alla anställda i Swanboard Masonite, Royal Board och Masonite Fiberträ erbjuds nu att bli delägare i Swanboard Masonite AB. Detta sker genom att de anställda erbjuds att förvärva s k konvertibla skuldebrev - som sedermera kan bytas mot aktier i företaget.

VK kunde redan den 14 oktober berätta om företagets planer på att erbjuda sina anställda den här formen av delägarskap. Nu har bekräftelsen kommit.

9 000 kronor

Det finns två olika andelsnivåer. En hel andel är på 9 000 kronor och en halv på 4 500.

För den som inte har pengar själv finns även möjlighet att via Wermlandsbanken låna pengar till en andel - maximalt 9 000.

Under tiden skuldebrevet löper - fram till 1990 - garanteras tolv procent ränta på satsat kapital.

För den som har egna pengar att satsa finns givetvis möjlighet att köpa fler än ett skuldebrev.

Börsnotering moroten

Den stora moroten i erbjudandet är naturligtvis att företaget siktar komma in på börsen 1984. Då räknar man inom företagsledningen med att aktiekurserna skall utvecklas - dvs stiga. Idag finns inget officiellt kursvärde registrerat.

Men de som äger skuldebrev i Swanboard Masonite har då möjlighet att tidigast 1986 byta ut skuldebrevet mot aktier. En hel andel ger 40 aktier och en halv följaktligen 20.

Om då aktiekursen utvecklar sig positivt finns givetvis chansen att tjäna pengar genom kursstigningen. Men naturligtvis finns även risken för att aktiekurserna rasar - och då kan man förstås förlora om man bytt skuldebrevet till aktier.

Det råder än så länge en viss osäkerhet hos de anställda hur man skall ställa sig till erbjudandet. Men tiden hastar. Redan den 7 december vill företagsledningen ha besked hur många som nappar.

Vare sig inom TIAF, SIF eller Salf-företrädare i Rundvik vill man idag uttala sig officiellt om man skall rekommendera sina medlemmar att gå med.

Men helt klart är att intresse finns bland många anställda att teckna sig för sådana här skuldebrev.

På osäkerhetssidan finns risken för vad som händer med pengarna ifall företaget säljs eller går över styr.

Men just nu ser det positivt ut. För 1983 räknar de tre företagen med en försäljning på 370 miljoner och en vinst - före bokslutsdispositioner och skatt - på runt 20 miljoner.

Än så länge är konvertibla skuldebrev för anställda en relativt ovanlig form av delägarande - men den förekommer vid ett antal svenska företag.

P A SUNDBOM

60 år i dag 26 november fru Lillian Sandström, född Lundholm, maka till före sagsverksarbetaren Doffner Sandström, Hallen, Nordmaling.

Hon är född i Umeå. I början av 40-talet träffade hon sin blivande make och några år senare ingick de äktenskap. Paret flyttade först till Mullsjö där de bodde ett kort tag innan maken började som fastighets-skötare i Nordmaling och makarna bytte bostadsort. På 50-talet tog maken anställning vid sågen i Örsbäck varefter makarna flyttade till Hallen där de så småningom även byggde sig en egen fastighet. I hemmet har fostrats åtta barn och för dem har fru Sandström varit den bästa tänkbara mor.

Hennes stora intresse för handarbete har medfört att knappt något klädesplagg har inköpts till familjen. Fru Sandström har själv tillverkat kläderna utifrån sitt stora kunnande.

UMEA
KUSTLANDET

● *Ledarna Karin Johansson och Karin Berglund – längst ned på bilden – har hållit sista gymnastiklektionen med barnen i Lögdeå.*

Barngymnastiken tog jullov

LÖGDEÅ: Barngymnastiken har hållit höstavslutning i Lögdeå. Deltagande barn har varit Lina Ludvigsson, Elin Ludvigsson, Josefin Häggström, Karolina Lindblom, Patrik Rönnberg, Maria Johansson, Lena Hellerstrand, Evalotta Hellerstrand, Malin Berglund, Anna Gustavsson, Olof Gustavsson, Rebecca Forsberg och Susanna Persson.

Hemliga patientkort låg öppett på Leduåfors-tippen

• Så här såg det ut på Leduåfortippen innan VK tipsades om de bortslängda poliklinikkorten. De låg helt öppett, och vem som helst kunde se de hemligstämplade uppgifterna.

NORDMALING (VK)

Hundraltals sekretessbelagda patientkort och röntgenbilder från Nordmalings sjukstuga har kastats på soptippen i Leduåfors, helt oskyddat från allmänheten. Efter ett telefonsamtal från en kommunbo kunde VK under torsdagslarm distriktsläkare Bengt Hesse om missförhållandet. Denne var helt ovetande om dumpningen.

Patientkortet härrör från tiden fram till 1950 och gäller för människor som avlidit eller avflyttat från kommunen. Överst låg ett kort, med namn, adress samt makans namn, på en man som gasat ihjäl sig i sin bil. . .

VK kan även berätta att dumpningen skett på uppmaning från vårdcentralens personal.

Det var i torsdags mörke som VK fick telefonsamtal om patientkortet på soptippen. Det visade sig vara helt korrekt. Vid VK:s kontroll av uppgiften låg hundraltals kort och röntgenbilder spridda runt en öppen kartong.

Överst låg ett patientkort på en man med namn, adress samt makans namn. Läkarens diagnos var självmord. Enligt andra uppgifter på kortet hade det skett genom att mannen gasat ihjäl sig själv i sin egen bil som siddit parkerad i garaget. Med andra ord kort och uppgifter som knappast hör hemma på en soptipp, inte minst med tanke på efterlevande.

• Kontaktade distriktsläkaren

När VK därefter kontaktade distriktsläkare Bengt Hesse var han helt ovetande om korten på tippen.

Det har jag svårt att tro, förklarade han, samtidigt som han bad att omedelbart bli anvisad platsen på soptippen.

Tillsammans med läkarsekreterare Anne-Britt Björklund åkte Bengt Hesse och VK genast till platsen.

• Ansvariga

Ansvar för de sekretessbelagda patientkortet ligger i första hand på oss, förklarade Anne-Britt Björklund. Hon berättade att inga patientkort, varken journaler eller andra uppgifter, får lämnas på sådan plats att de kan komma till offentlighet. Normalt sparar de en manuslåda innan de försors vilket oftast sker genom bränning.

• Poliklinikkort

Det är poliklinikkort. Det kon-

staterades när de båda fick ögonen på de kringströdda korten. Att det rörde sig om hundraltals konstaterades också. Alla verkade härröra från 30- och 40-talet.

Utan att närmare undersöka korten fick Bengt Hesse intrycket att inga kort eller röntgenbilder fanns från tiden efter 1950. Han blev också övertygad om att korten inte kom från vårdcentralens nuvarande re-

gister utan troligen hittats och kastats av nuvarande ägarerna till f d kronikerhemmet.

Var från de kommer är ändå inte det mest väsentliga, menade en illa berörd distriktsläkare. Det är ändå vi som har ansvaret för korten.

Genast började Bengt Hesse och Anne-Britt Björklund att samla in patientkortet i kartongen och i medhavda plastsäckar. Senare på eftermiddagen skulle en traktor vända på bräsen för att samtliga kort skulle kunna samlas in.

• Gamla sjukstugan

Bengt Hesses antagande om att korten närmast kom från kronikerhemmet visade sig inte vara helt riktigt. Av nuvarande ägaren, som håller på att renovera fastigheterna framgår att korten funnits lagrade på gamla sjukstugans vind. "Gamla sjukstugan" togs ur bruk för tolv år sedan och tömdes då på "alla" landstingets papper. Så småningom såldes fastigheten till Nordmalings kommun som för en tid sedan, i sin tur,

såde den vidare till ett företag, Bygg-Tema.

För någon vecka sedan besöktes vi av två personer från nuvarande vårdcentralen. De bad om nycklarna med motivet att de skulle söka igenom lokalerna, berättar Margareta Johansson vid Bygg-Tema.

När nycklarna lämnades åter uppgavs att det material som nu återstår i lokalerna och som ägts av landstinget kunde slängas. Om de då kände till innehållet i den aktuella kartongen, vet jag inte, förklarar Margareta Johansson.

Vi körde iväg lådan tillsammans med annat skräp på onsdagen utan att känna till innehållet.

• Distriktsläkare Bengt Hesse och läkarsekreterare Anne-Britt Björklund åker omedelbart till platsen och samlade ihop journalerna.

Tio nya sjöar undersöks

NORDMALING (VK)

Nu ska fisken i ytterligare tio sjöar inom Nordmalings kommun undersökas. Det har hälsovårdsnämnden bestämt.

Gäddan från de här vattnen sänds in till livsmedelsverket, som undersöker kvicksilverhalten i fiskköttet. Den får inte överstiga 1 mg per kilo fiskkött. De tester som gjordes 1983 ledde till att två sjöar hotas av svart-

listning och att en sjö, Vångsjön, var på "gränsen". De sjöar som nu kan bli svartlistade är Holmsjön och Trehörningen.

De nya som ska testas är Slättsjön, Svartsjön, Bergsjön i Bergsjö, Sunnansjön, Stora Råvattnet, Uthörnsjön, Bergsjön i Brattsbacka, Långvattnet, Orrbölesjön och Levarsjön.

Nu kräver hälsovårdsnämnden att alla badplatser i kommunen ska utrustas med klosett, behållare för att samla upp avfall och att det sätts

upp skyltar så att folk kan hitta till baden.

Dessutom kräver nämnden skyltar där det framgår att hundar ska hållas kopplade och att hundar inte får förorena badplatserna.

De områden som berörs är Ava havsbad, Rundvik, Rödviiken, Norrfors, Djupsjön, Torrsjön, Mullsjön, Korptjärn, Fårskärsbadet, Orensbadet och dessutom det s k Träsket i Nyåker.

Omedelbara åtgärder måste vidtas så att inte terrängen i och om-

kring Kalkällberget förstörs. Det säger hälsovårdsnämnden i ett uttalande till byggnadsnämnden i dess egenskap av trafiknämnd för kommunen.

Kalkällberget används av många ungdomar som krossterräng. Man kör på gångar och stigar kors och tvärs i skogen. Terrängen tar skada liksom faunan. Bl a lungen hotar att förstöras.

Och det här vill nu hälsovårdsnämnden sätta "p" för.

P.A. SUNDBOM

Minilivs till Rödviiksgården

NORDMALING (VK)

Minilivsbutiken vid Rödviiken, Nordmaling, går till Rödviiksgården. Det beslutade kommunstyrelsen i Nordmaling vid sitt möte i onsdags. I och med det kastas fritidsnämndens förslag överbända. Den ville att livsmedelsförsäljningen skulle gå till arrendatorn för campingen, Helge Josephson AB. Beslutet kom efter votering vilket för övrigt inte blev det enda som fick avgöras med rösträkning.

Det blir alltså Rödviiksgården som får kommunens stöd att anlägga ett Mini-livs vid kommunens campingområde vid Nordmalingsfjärden. Beslutet satt långt inne och har varit en het potatis under ärendets gång mellan olika instanser. Kommunstyrelsens arbetsutskott ville t ex inte ens yttra sig när ärendet skulle diskuteras. För förslaget att Rödviiksgården skulle få anläggningen röstade s-gruppen, förutom David Mattsson som lade ner sin röst, moderaternas Osten Gustavsson och folkpartiets Christer Bäckman. Det senare var något oväntat med tanke på folkpartiets oväntade intresse för fritidsnämnden, Arne Nilsson, med stor iver förespråkade att Rödviikens camping, Helge Josephson AB, skulle förordas. Det blev nu i stället centern samt vpk som röstade för campingarrendatorn.

Helt utan blir ändå inte Rödviiken camping. Ett specificerat antal varor får försälas vid turistinformationen bl a cigaretter, glass och tidningar. Som kompensation för det

inkomstbortfall som Rödviiken camping får genom den missade minilivsbutiken får företaget intäkterna av den befintliga stuga som kommunen i samma vecka beslutade att köpa för 65 000 kr från Rödviiksgården.

Ska kommunen ha som målsättning att inköpa konst för en eller en halv procent av byggnadskostnaden vid kommunala byggnationer? Det blev ett ärende som skar rakt genom s-gruppen i kommunstyrelsen.

John-Erik Nylander och Lisa Oldberg, centern samt moderaterna röstade för arbetsutskottets förslag om en halv procent medan David Mattsson, Birgitta Lundberg och Bengt Åberg tillsammans med vpk och fp röstade för en procent. Efter rösträkning blev beslutet en halv procent.

När isbanan i Gräsmyr kom upp till diskussion blev det centern som delades. Christer Bäckman (fp) yrkade att medel till isbanans upprustning skulle tas ur årets pengar. Hans förslag ställdes mot a:s förslag att lämna ärendet till budgetberedningen för nästa år. Anny Eriksson (c), Kjell Nilsson (vpk) och s-gruppen röstade för a:s förslag medan Alf Berglund, Matz Johansson, båda (c) och moderaterna röstade med Christer Bäckman. När Bäckmans förslag förlorade reserverade han sig mot beslutet.

Trots att kommunstyrelsen diskuterade i mer än fem timmar om de olika ärendena blev det aldrig någon klarhet om två andra, intressanta frågor, fritidshemmets platser för hösten -83 samt förskolan i Baggård. Inga förslag hade nämligen lämnats från sociala och därmed utgick dessa båda.

OWE FREDRIKSSON

• Gänget som skall betjäna gräsmyrborna heter fr v främre raden Kjell och Margareta Eriksson, Anita Helmersson samt i bakre raden Katarina Jonsson och Bengt-Gunnar Lundin.

Dryga miljonen räddar affären

GRÄSMYR: Vad gör man i en by när ens affär börjar bli för liten och för trång? Ja, man kan ju följa exemplet från Lundin och Erikssons i Gräsmyr. Där har man i dagarna nyöppnat butiken efter en omfattande om- och tillbyggnad. Dryga miljonen har man satsat. Men så har också butiksytan blivit mer än dubbelt så stor som förut.

Förutom själva diversehandeln har man även bensin- och servicestation. Tidigare hade man skilda ingångar med varsin kassa. Men nu har man gjort en enda stor affär med gemensam kassaavdel-

ning för båda verksamheterna och på så sätt fått en betydligt traditionellare hantering.

Arbetsmiljön har också blivit en helt annan, säger Bengt-Gunnar Lundin, en av ägarna till butiken. Det har varit slitsamt och tungarbetat tidigare.

Det var byns expansion som gjorde att man ställdes inför tvänget att göra något åt affären. Nya familjer, främst barnfamiljer, byggde i Gräsmyr och trycket på affären ökade. Det blev allt mera tungjobbat för affärsinnehavarna att klara servicen.

Kyrkosången^{29/5 83} samlade 250 i Nordmaling

NORDMALING (VK)
Det har varit en stor kyrkosångshögtid i Nordmaling under helgen. 250 sångare från nära 30-talet körer har deltagit och under två dagar har de bjudit samstämd sång som varit en fröjd för örat. Tyvärr har dock församlingsbornas intresse varit svalt och någon rekorduppslutning har inte förekommit.

Arrangör för sånghögtiden har varit Luleå stifts södra kyrkosångsförbund. Totalt är ett 60-tal körer anslutna och av dessa har ca hälften varit representerade i Nordmaling under de båda dagarna. Som dirigenter för förbundskören har Lennart Forsgren, Robertsfors, och Kjell Lundmark, Umeå, fungerat.

Förberedelserna har varit många och krävt stor arbetsinsats både från förbundet och från Nordmalings församling. Det har inte bara gällt saker som haft direkt samband med de fyra framträdandena som skett. Exempelvis kan nämnas ordnandet av husrum och förplagad till alla körmedlemmar med lång resväg.

• Lokala kyrkokörerna

Trots att helgen i första hand varit centrerad kring förbundskören -

dvs sammanslagningen av alla körer anslutna till förbundet - har ändå församlingsborna kunnat lyssna enbart till de lokala kyrkokörerna, Nordmaling och Rundvik. Vid lördagens inledningsgudstjänst visades prov på vad den kan åstadkomma under ledning av Brage Edström. Under kvällen och även under söndagen ingick delar av nämnda kör i den 250 personer stora förbundskören som växelvis leddes av Lennart Strandberg och Kjell Lundmark.

- Det har varit en härlig körhelg. Allt har fungerat så bra och samträngningen har skett mycket smidigt, berättar Lennart Forsgren. Han säger också att körerna var för sig sedan i höstas haft tillgång till och tränat efter det sångprogram som gällt för helgen.

- Det har gett en annan dimension åt träningen. Körerna har inte bara lärt för den här speciella helgen utan förhoppningsvis tillfört respektive församlingar fin musik hela vintern.

• 50 år sen senast

Det är 50 år sedan (1935) Nordmaling senast arrangerade en kyrkosångshögtid. Arrangemanget har

I helgen har det varit stor kyrkosångshögtid i Nordmaling. Arrangemanget har ingått i 500-årsjubileet och samlade 250 sångare från hela länet. FOTO: OWE FREDRIKSSON

cirkulerat sedan starten 1926 - i Nordmaling - inom de flesta församlingarna i länet. Det anses allmant som en verkligt fin högtid för älskare av kyrkomusik och det är därför något förvånande att kommunborna i Nordmaling inte i större utsträckning tagit tillfället i akt att lyssna till - som en bänkkamrat uttryckte sig - körsång som varit en fröjd både för örat och själen.

OWE FREDRIKSSON

Kulturämnden "knuffar på"

NORDMALING. - Vi hoppas landstinget tänker uppfylla sina ambitioner när det gäller biblioteksverksamhet vid sjukhemmen. Det har säger Nordmalings kultur- nämnd i ett yttrande.

I sin kulturpolitiska utredning (Kupol) som omspannar åren 1979-1988 har landstinget skissat för en sådan här verksamhet. Den skulle omfatta Nordmalings sjukhem och Nordmalings sjukhemsköper tjänster från biblioteket. Det skulle åtgå 388 biblioteks- rietimmar och 288 kanslist d.o.

Men än så länge har inte de här planerna uppfyllts. Och fast dis- kusioner har förts varje år så har ingenting skett i frågan. Därför vill nu kulturämnden i Nordmaling knuffa på landstinget så att verksamheten kan komma igång.

Den som har varit mest berörd av verksamheten förslår även ut- der hösten 1983. För ändamålet har kulturämnden anslagit 5 000 kronor. En ny kommitté bestående av Vivianne Nyqvist, Rundvik, Torleif Ögren, Nydaker och Sven- Erik Bergh, Nordmaling, har ut- setts att jobba med placeringen.

Bl a har man som ambition att flytta ut musikskoleverksamheten till sjukhemmen i Nordmaling och Rundvik. Hitills har de mest förekommit i Nordmaling och Rundvik.

Dalafelts musiker får 1 000 kr i bidrag. Nordmalings hembygds- sförening får 5 000 kronor (i fol- 4 500). Bl a används de här peng- arna till kostnaderna för att hålla museet öppet under sommaren - något som alltså hembygdsföre- ningen svarar för.

Hembygdsboken — hur ska den finansieras?

NORDMALING (VK)
Kulturnämnden i Nordmaling får en "knäpp på näsan" av kommunstyrelsens arbetsutskott.

Det gäller ett bidrag till Brattsbacka historiecirkel. Denna har pågått flera år och det material som samlats vill cirkeln nu dokumentera i en hembygdsbok samt en del särtryck av olika

folkliksberättelser och uppsatser. Kostnaderna beräknas till 90 000 kronor.

NORDMALING

Pehr-Axel
Sundbom
0930/100 29

Kulturnämndens nu hade uttalat sig positivt och sedan överlämnat frågan till kommunstyrelsens nu för åtgärder.

Men nu tycker inte den sistnämnda instansen att detta räcker. Man "cirklar" ärendet tillbaka och säger att kulturnämnden bör titta närmare på hur finansieringen skall gå till.

En lämplig lösning kan vara att göra som när Hjalmar Lundbergs bok om Kyrkovallen kom till 1982-83. Då förskottade kommunen en summa pengar, 25 000 kronor, och sedan fick beloppet betalas tillbaka i takt med att böckerna såldes.

Nu får alltså kulturnämnden försöka att hitta en lösning för hur Brattsbackas historiebok skall finansieras.

• Vidhåller tillstånd

Man vidhåller också sitt tidigare beslut att ge tillstånd till Rönnerbergs fiskodling att anlägga vinterodling av fisk i kassar i Galtösledan.

Möjligen kan man tänka sig att tillståndet omprövas efter 1986 års utgång, säger nu i sitt yttrande till länsstyrelsen. Dit har nämligen Willy Bohlin, Umeå, överklagat länsstyrelsens tillstånd till projektet.

Det grunda vattnet, föreningens risken och att man vet så litet om vattenkvaliteten har Bohlin angett som grund för sitt överklagande. Han tycker också att det måste finnas andra platser som är mera lämpade för kassodling än Galtösledan.

• Annonseras ut

De fastigheter i Olofsfors som Nordmalings kommun övertagit av Masonite AB skall nu utannonseras. Det rör sig om nio hus förutom affären och gamla skolan. Resten av fastigheterna hade Masonite sålt innan affären med kommunen gjordes.

Förhandlingar har hållits med hyresgästerna men där har man inte visat så stor efterfrågan, enligt vad kommunen uppger.

Däremot har "andra intressenter"

anmält intresse för husen i Olofsfors och därför föreslår man att de utannonseras.

• Hyrorna upp

Hyrorna i kommunens fastigheter föreslås fr o m 1 januari höjas med i genomsnitt 4,9 procent - i stort sett samma höjning som blev resultatet av förhandlingarna mellan Stiftelsen Nordmalingshus och Hyresgästföreningen. I fråga om pensionärsbostäderna vill kommunen höja med tio procent - men menar sig ändå ligga under gränsen för kommunalt bostadstillägg.

• Fotoklubb kontaktas

Kommunrådet John-Erik Nylander får ta kontakt med Rundviks fotoklubb som begärt hjälp med nya lokaler. Man förlorade sina när företagshälsövärdens nuvarande utrymme gjordes i ordning. Nu menar kommunen att det var Masonite som anvisade de här lokalerna och att det inte är kommunens fel att klubben hamnat i rumsbryderi. Dessutom säger man att föreningar i regel själva brukar ge tips på lämpliga lokaler och därefter söka bidrag till lokalhyran.

P A SUNDBOM

• Carina och Martin Olofsson, Nordmaling, fick en son på Umeå BB den 22 november. Gossen vägde 3.070 gram och var 51 cm lång. Bröderna heter Håkan och Hans. 26/11-83

• Britta-Lis och Kenth Magnusson, Rundvik, fick en dotter på Umeå BB den 16 november. Flickan vägde 3.550 gram och var 50 cm lång. Bröderna heter Jonas och Daniel.

Lögdeå

□ - Adventshögtiden är en fest. Stjärnan är en påminnelse om Jesu födelse och det levande ljuset brinner med anledning av Jesu påstående: - Jag är det sanna ljuset!

□ Det var predikant Curt-Lennart Edlund som predikade i Lögdeå EFS under söndagen. Men allt var inte bara glädje och fest. Han påminde även om de förtryckarregimer som finns i världen och de människor som sitter fängslade för sin tro.

□ Till Lögdeå EFS samlades ett knappt 50-tal personer. Söndagens högtid var för både "gamla och unga" och detta gav även sig uttryck under gudstjänsten då Curt-Lennart Edlund hade till sin hjälp åtta barn och ungdomar ur Pax-kören. Vid psalmsången med-

verkade Irene Lundgren vid orgeln. Gudstjänsten inleddes med psalmen "Bereden väg för Herren" innan Pax-kören sjöng en hyllning till Jesu ankomst. Anita Landström läste därefter en adventsdikt och återkom senare med ett bibelord i samma tema.

Glädje och bedrövelse

□ Curt-Lennart Edlund inledde sin predikan med frågan till församlingen vad symbolerna i advent, stjärnan och ljuset, betyder. Svaret blev "Jesu födelse" respektive "Jesu sade jag är det sanna ljuset". Predikoorden handlade i första hand om glädjen inför den stundande högtiden utifrån Lukas evangelium, 4 kap., vers 16-22. När Jesus kom till staden ropade

människorna på hjälp. Med sina ord knöt han även an till världen av i dag - om många förtryckade människors kamp för sin övertygelse i de förtryckarregimer som finns runt om i världen.

Andlig och lekamlig blindhet

□ Bibeltextern handlade om blinda vid väggkanten som bad Jesus om förbarmande. Han helade dem eftersom de bad om hans hjälp. Även denna händelse översatte Curt-Lennart Edlund till nutid och han avslutade sina ord med frågan: "När du hör Jesus komma ropar du då - Hosianna - Herre hjälp - rädda mig?"

OWE FREDRIKSSON

Välbesökt adventsmöte

TORRBÖLE: Adventsmötet i Torrböle på söndagen blev en mycket god och välbesökt högtid. Pastor John Isaksson frambar adventsbudskapet levande och uppfodrande. Paul Sandman med GPH-kören sjöng ett flertal sånger. Kollekten till missionen inbringade 1000 kr.

29/11-83

Skänkta alster gav 9 250 kr

RUNDVIK: 9.250 kronor blev nettot vid den missionsförsäljningsauktion som hölls enligt sedvanligt mönster lördagen före första advent i Rundviks kyrksal. Ragnar Åberg var utropare av de många fina skänkta alstren. Stor del av gåvorna kom från den grupp församlingsmedlemmar som år efter år brukar träffas under höstmånaderna och tillverka olika saker som sedan skänks till försäljningen. Under kvällen såldes även ett lotteri där första vinsten var en oljemålning av finske prosten, Yngve Bäck. Han har själv arbetat i Rundviks kyrka under en tid och den målning han skapat har motiv från orten. Tavlan vanns av Sven Öberg Nordmaling.

Ett 70-tal besökare hade sökt sig till kyrksalen och de fick även lyssna på en andakt som leddes av komminister Gustav Nygren.

Nordmaling vill inte köpa fallrättigheterna

NORDMALING (VK)

Nordmalings kommun ställer inte upp på ett förvärv av fallrättigheterna i Lögdeälven.

Vid två viktiga möten i går kväll beslutade socialdemokraterna respektive centern att avstå från köp.

Socialdemokraterna är splittrade. Partiets två starkaste politiker, kommunfullmäktiges ordförande, Lasse Eriksson, och kommunalrådet John-Erik Nylander, möttes i en öppen kamp om partikamraternas röster. En kamp som Lasse Eriksson vann. Först efter omröstning var saken klar. Partiet vill inte förvärva fallrättigheterna.

Inte heller centern vill köpa. Men där är man enig.

Det blev känsloladdade diskussioner när Nordmalingsbygdens arbetarkommuns representantskap träffades i går kväll.

Liksom vid ett omdiskuterat möte i Öre var kvällens viktigaste fråga Lögdeälven. Ganska snart kunde en klar spricka inom partiet märkas.

John-Erik Nylander, kommunalrådet, hade tidigare på eftermiddagen övertygat styrelsen, där han själv sitter som ordförande, om att det bästa är att tacka ja till ett köp av fallrättigheterna. Vid stormötet med 42 av de drygt 60-talet representanterna väcktes därför förslaget från styrelsen att partiet borde stödja ett köp.

• Känsloladdade inlägg

I representantskapet finns dock motståndare till en exploatering av älven. Den gruppen skulle till sist visa sig dominera mötet. Flera inlägg

med känslofyllda ord gjordes och snart var sprickan inom partiet öppen.

– Vi måste även se på vad vi får avstå från vid ett eventuellt förvärv av rättigheterna, sade Lasse Eriksson, bl a och nämnde som exempel partiets skötebarn, idrottsplatsen vid Rödviiken.

Lasse Eriksson klara ställningstagande mot ett förvärv gav även andra råg i ryggen.

– Tidigare har jag "legat lågt" angående Lögdeälven, förklarade Lasse Eriksson för VK efter mötet. Men nu är jag helt klar på den punkten. Kommunen ska inte tvingas betala för att bevara älven från utbyggnad.

• Votering

Det argumentet ligger också till grund för representantskapets beslut. Socialdemokraterna säger nej till förvärv: ingen ska behöva betala för att en älv ska bevaras, oberoende av hur ägarförhållandet ställs upp.

Beslutet kom dock först efter begärd votering. Den slutade 25–17.

– Lite besviken är jag naturligtvis, men beslutet var i och för sig väntat efter vårt tidigare möte i Öre, kommenterade John-Erik Nylander.

En av anledningarna till mötets utgång kan vara att de fackliga ombuden saknades, tror Nylander, men han är inte helt övertygad om att deras närvaro gett segern till förslaget om förvärv.

• Inte definitivt

Inte i Öre och inte heller denna gång ser John-Erik Nylander rep-skapets beslut som definitivt.

– Kommer nya förslag i dagen ska även dessa diskuteras. Så har jag uppfattat det, säger han.

– Vem kan förresten sja om framtiden? Redan i januari får vi nya människor i leden.

På en rak fråga om han i och med detta val hoppas få bort någon motståndare i älvfrågan svarar han ne-

Skrinet/Masonite har bråttom

Hoppas på affär före nyår

Investment AB Skrinet säljer ut de sista resterna av Masonite. Detta för att tjäna pengar på det som är kvar av bolaget.

Därför erbjuder man fallrättigheterna i Lögdeälven, en transformatorstation i Rundvik och kraftverket i Agnäs till hugade spekulanter. Erbjudanden har bl a gått till Nordmalings kommun och Umeå energiverk.

Enbart för fallrättigheterna vill man ha fem miljoner.

Men samtidigt vill skrinet ha en revers som skall inlösas om det en dag blir utbyggnad av älven.

En kvalificerad gissning är att företaget då vill ha ytterligare minst 25–30 miljoner plus ränta.

Och Skrinet/Masonite har bråttom. Redan innan året är slut hoppas

man ha genomfört affären.

• Passar inte

– Kraftintressena passar inte in i Skrinets företagsbild, säger Gösta Nordström, som håller i avvecklingsfrågorna för investmentbolagets räkning.

Masonite AB är numera ett "pappersbolag" som äger en del aktier fallrättigheterna i Lögdeälven, en 730 kilovolts transformatorstation i Rundvik och Agnäs kraftstation i Öreälven (producerar 6,4 gigawatt-timmar).

– Det här tänker vi sälja alltsammans – endera som enskilda objekt eller i ett enda paket, säger Gösta Nordström.

Han uppger också att det finns många intresserade köpare och att förhandlingarna om en försäljning pågått "rätt länge".

– Vår målsättning är att slutföra affären i år, fortsätter Gösta Nordström.

Han säger också att fem miljoner kr är ungefär vad Masonite hittills lagt ut i kostnader för att utreda möjligheterna att exploatera älven – planer som hittills stött på motstånd i alla instanser.

– Men dessutom vill vi ha en tilläggsrevers. Det stora värdet av Lögdeälven uppkommer den dag älven får byggas ut. Blir det däremot ingen utbyggnad – ja, då blir den här reversen så småningom värdelös. – Men dess exakta konstruktion har vi inte närmare diskuterat.

– Det blir en förhandlingssak mellan oss och köparen, slutar Gösta Nordström.

Masonite AB har tagit initiativ till försäljningen och bland dem som fått erbjudande att köpa in fallrättighe-

terna är alltså Nordmalings kommun.

Där har man då diskuterat möjligheten att gå samman i ett särskilt bolag med Umeå Energiverk – och alltså i så fall driva frågan om en utbyggnad.

Andra intressenter är Skellefteå kraftverk, MoDo och Gränigeverken samt byggbolag som ABV och Skånska Cement.

• Förhandlingar

Kommunalrådet John-Erik Nylander bekräftar att kommunen fört vissa förhandlingar med Umeå Energiverk men vill inte gå in på detaljer.

– Det är en oerhört svår och komplicerad fråga. Med utgångspunkt från nuvarande riksdagsbeslut ter det sig meningslöst att spekulera i en utbyggnad av Lögdeälven.

Längst till höger donatorerna av ljusbäraren Elsie Forsberg och Evert Ekman. Smeden, Albin Larsson med maka Karin, ses till vänster och i mitten Ragnar Åberg samt komminister Gustav Nygren.

Ljusbärare gåva till kyrkan

RUNDVIK: Rundviks kyrka har fått en ovanlig gåva, en ljusbärare. Den är skänkt av paret Elsie Forsberg och Evert Ekman, båda med sina "rötter" i Rundvik. Den överlämnades vid gudstjänsten för första advent och vid tillfället fanns även smeden, Albin Larsson med maka Karin, Skellefteå, i kyrkan.

Ljusbäraren är i traditionellt mönster med form av en jordglob som hålls uppe av symbolen för Jesus.

– Jag fick idén med gåvan i samband med en av mina arbetsresor till utlandet, berättar Evert Ekman. Eftersom jag är troende, brukar jag ofta besöka kyrkor i främmande länder, skänka en gåva och tända ett ljus, medan tankarna går till dem därhemma.

Gåvan togs emot av komminister Gustav Nygren, som tackade för församlingens vägnar samt av Ragnar Åberg som tackade från kyrkorådet.

30/11 1983

Ifrågasätter bostadsprogram

NORDMALING (VK)
Kommunens möjlighet att styra nivån i bostadsbygandet är i det närmaste obefintlig. Detta beror främst på statens åtgärder med pålagor på villaägare och hyreshus samt fritidshus. Därför ifrågasätter nu moderaterna i Nordmaling värdet av det årliga bostadsförsörjningsprogrammet.

Man konstaterar också att socialdemokraternas tal om att "bygga Sverige ur krisen" från valrörelsen 1982 nu tystnat helt.

Utsikterna för ett ökat småhusbyggande måste betraktas som osäkra, framhåller moderaterna och menar att det område där kommu-

nen har största möjligheten att påverka tillgången är inom produktionen av flerbostadshus.

För 1984 framhåller man vikten av att 20 lägenheter byggs i servicehus under 1984. Vidare vill man ha en större satsning på hemsjukvård – på bekostnad av sjukhemsvård/långvård.

Behovet av fler hyreslägenheter är svårbedömt innan nuvarande byggnationer är slutförda och belagda, men man tror att de täcker behovet ett tag framöver.

Slutligen konstaterar moderaterna att en generös tillståndsgivning för villabyggande ute i kommunens byar skall fortsätta. Förtätning av byarna ger större underlag för service i form av affärer, bussturer och äldreomsorgen.